

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

İLHAM ƏLİYEV: “BP ÖLKƏMİZİN İQTİSADI İRƏK-ƏZƏRBAYCAN MÜNƏSİBƏTLƏRİNİN İNKİŞAFINDA MÜHÜM ROL OYNAYIB”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 22-də Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Xarici İşlər, Birlik Ölkələri və İnkişaf Ofisində Parlamentlə əlaqələr üzrə dövlət katibinin müavini, Avropa və Şimali Amerika üzrə dövlət naziri Leo Dorkertini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Leo Dorkertinin Azərbaycanla səfərinin ikitərəfli, eləcə də regional gündəliyin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdığını bildirib.

Azərbaycanın gözəl bir ölkə olduğunu qeyd edən Leo Dorkerti səfərindən məmnunluğunu ifadə edib, ölkələrimiz arasında əlaqələrin zəngin tarixə malik olmasından qürur hissi duyduğunu vurğulayıb.

Qonaq Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının regional sülh və sabitliyin təmin olunmasına hər hansı bir töhfə vermək işinə müsbət yanaşdığını deyib, uzun illərdir

Azərbaycan ilə çox mühüm siyasi, iqtisadi, ticarət və enerji əlaqələrinin mövcudluğu ilə fəxr etdiklərini bildirib.

Prezident İlham Əliyev iqtisadi əlaqələrimizin enerji sahəsində əməkdaşlıqdan başladığını, BP şirkəti ilə uzun illər səmərəli və qarşılıqlı etimada əsaslanan işbirliyinin həyata keçirildiyini qeyd edib, ölkəmizə qoyulan investisiyaların bizə göstərilən inamı nümayiş etdirdiyini məmnunluqla vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, BP şirkətinin uzun illər bundan əvvəl Azərbaycanda fəaliyyətə başlaması ölkəmizin iqtisadi inkişafında və respublikamızda investisiya layihələrinin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır. Dövlətimizin başçısı hazırda Azərbaycan-BP əməkdaşlığının bərpa olunan enerji sahəsi ilə bağlı yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu deyib və bunun region üçün çox gözəl nümunə olduğunu bildirib.

“ÖLKƏMİZDƏ AZƏRBAYCAN ÜÇÜN BİZNES İMKANLARI İLƏ BAĞLI YENİ BİR MÜHİT YARATMALIYIQ”

“İraqda biznes üçün və Azərbaycan üçün İraqda biznes imkanları ilə bağlı yeni bir mühit yaratmalıyıq”.

Bu sözləri İraq Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə mətbuata birgə bəyanatı zamanı söyləyib.

Dövlətimizin başçısını Azərbaycanda sülh və sabitliyə nail olması münasibətilə təbrik edən Əbdüllətif Camal Rəşid deyib: “Eyni zamanda, Ermənistanla sülh müqaviləsinin yekunlaşdırılması məsələsində Sizin uğurlar arzulanıram. Düşünürəm ki, müharibə və münaqişələr yalnız vəziyyətin pisləşməsinə gətirib çıxara bilər.

Ziyad Səmədzadə: “Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfi addımları qətiyyətlə cavablandıracaq”

Bu gün Azərbaycan bütün dünyada qalib dövlət kimi tanınır. Dövlət başçımız, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş, regionda və dünyada müstəqil xarici siyasət yürüdən bir aktor kimi tanıdıb, ölkəmizin beynəlxalq əlaqələrini gücləndirib. Bunun məntiqi nəticəsidir ki, 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə də ölkə başçımız bütün siyasi təzyiqlərə və təhdidlərə də sinə gərməyi bacardı, məqsədyönlü, ardıcıl siyasət apardı və bütün bunların nəticəsi olaraq Azərbaycan tarixi Qələbə qazandı. Şübhəsiz ki, bütün bunlar qonşu Ermənistanı və onun tərəfdarlarını qıcıqlandırır. Ermənistan həyasızcasına şantajlara, təxribatlara, yalanlara, şərəzlərə al ataraq, bəzi Qərb

ölkələrini, ABŞ-ni Azərbaycana qarşı müxtəlif yollarla təxribatlara sövq edir. Lakin biz bilirik ki, bütün bunlar Azərbaycanı haqq yolundan döndərə bilməz. Bu günlərdə - noyabrın 21-də Milli Məclis keçirdiyi iclasda ABŞ Senatının “2023-cü il erməniləri müdafiə aktı” ilə əlaqədar Bəyanat qəbul edib.

Bununla heç bir problem həll edilə bilməz. Hesab edirəm ki, bütün problemlərimiz dialoq, qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlıq əsasında həll olunmalıdır”.

“Əməkdaşlığımız keçmişdəkindən daha da güclü olmaq üzrədir. Biz bir çox fəaliyyət sahələrində - infrastrukturun inşası, ticarət, neft və qaz, transmilli layihələr, eyni zamanda, İraqa investisiyalar, eləcə də turizm və təhsilin, həmçinin iki ölkə üçün çox əhəmiyyət kəsb edən sahələrin təşviqi ilə bağlı əməkdaşlıq edə bilirik”, - deyər Əbdüllətif Camal Rəşid əlavə edib.

- Bu barədə fikirlərini bizimlə bölüşmək üçün Milli Məclisin deputatı, akademik Ziyad Səmədzadəyə müraciət etdik.

- Bəli, son vaxtlar Azərbaycanın bütün sahələrdə qazandığı uğurlar əsrlər boyu bizimlə düşmənçilik edən Ermənistanı qıcıqlandırır və onlar Azərbaycana qarşı müxtəlif yollarla hücumlar edirlər. Elə bu yaxınlarda - noyabrın 15-də ABŞ Senatı “2023-cü il erməniləri müdafiə aktı”-nı qəbul etdi və bu, hesab edirəm ki, ölkəmizə qarşı çox ədalətsiz ittihamdır. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi noyabrın 15-də ABŞ Senatının “2023-cü il erməniləri müdafiə aktı”-nı qəbul etməsinə qəti etirazını bildirdi və ölkəmizi hədəf alan bu hərəkəti şiddətlə qınadı.

(davamı 3-cü səhifədə)

İRAQ-AZƏRBAYCAN MÜNƏSİBƏTLƏRİNİN GÜCLƏNMƏSİNDƏ YENİ SƏHİFƏ AÇILIR

Noyabrın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid ilə təkbətək görüşü keçirilib. İraq Prezidentinin ölkəmizə ilk dəfə rəsmi səfərə gəlməsindən məmnunluğunu bildirən Prezident İlham Əliyev bu səfərin və səfər zamanı aparılacaq müzakirələrin ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da inkişafına mühüm töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Dövlətimizin başçısı İqtisadi-ticarəti, elmi, texniki və mədəni əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiyanın yaxın vaxtlarda İraqda iclasını keçiriləcəyini və onun iqtisadi-ticarəti əlaqələrin daha da genişlənməsinə mühüm rol oynayacağını deyib.

İraq Prezidenti Azərbaycan ilə əlaqələrin daha da inkişafında əzmliliyini vurğulayıb, səfər çərçivəsində imzalanacaq sənədlərin əlaqələrimizin genişlənməsinə böyük töhfə verəcəyini bildirib. Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında iqtisadiyyat, energetika, mədəniyyət, elm, təhsil və turizm sahələrində əməkdaşlıq məsələlərinin inkişafı üçün əlverişli imkanların olduğu bildirilib.

Noyabrın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev deyib: - Cənab Prezident, hörmətli qonaqlar, bir daha Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Biz artıq cənab Prezidentlə əməkdaşlığımız, regionlarımızda siyasi proseslərlə bağlı müxtəlif məsələlərə dair çox yaxşı müzakirə apardıq. İndi isə biz nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə vacib məsələlərin müzakirəsini davam etdirəcəyik. Gələn ay bizim nümayəndə heyəti birgə iqtisadi komissiyada iştirak etmək üçün İraqa səfər edəcək. Biz artıq ticarət, iqtisadi və enerji gündəliyimizlə bağlı məsələləri qismən müzakirə etdik.

Beləliklə, ilk növbədə, biz cənab Prezidenti Azər-

baycana rəsmi səfərdə qəbul etməkdən çox şadıq. Bu, ikitərəfli əlaqələrimizin tarixində çox əlamətdar hadisədir.

Bu, Azərbaycan müstəqil ölkə olandan bəri İraq Prezidentinin Azərbaycana ilk rəsmi səfəridir. Öminəm ki, səfər çox yaxşı nəticələr verəcək. Beləliklə, indi biz iqtisadi-ticarəti əməkdaşlıqla bağlı mühüm məsələlərin müzakirəsini davam etdirəcəyik. Öminəm ki, bu, həmçinin gələn ay Bağdadda keçiriləcək görüşün yaxşı nəticələrinə müsbət töhfə ola- caq. Cənab Prezident, bir daha xoş gəlmisiniz.

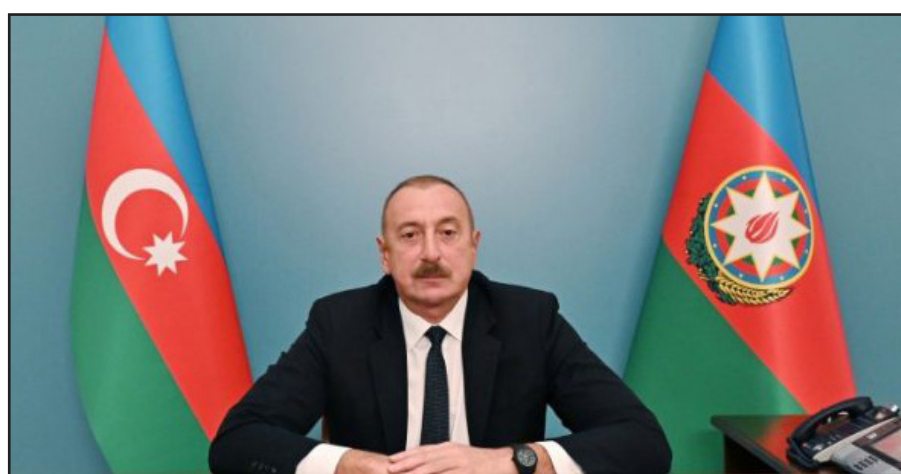
Noyabrın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

Noyabrın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşidin iştirakı ilə sənədlərin imzalanması mərasimi olub.

FRANSA BİR ÇOX QANLI CİNAYƏTLƏRİN TÖRƏDİLMƏSİNDƏ MƏSULİYYƏT DAŞIYIR

“Afrika, Cənub-Şərqi Asiya, Sakit Okean, Atlantik və Hind okeanları regionlarında, Latın Amerikasında onlarla ölkəni işğal edən, sərvətlərini talayan, xalqlarını uzun illər əsarətdə saxlayan Fransa həmin ərazilərdə hərbi və başçılıqda aleyhinə çoxsaylı cinayətlər törətmiş, fransız silahlı qüvvələri etnik və dini mənsəbiyyətinə görə yüz minlərlə dinc sakinə soyqırma maruz qoymuşdur”.

Bu fikirlər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin noyabrın 21-də Bakıda keçirilən “Dekolonizasiya: Qadınların gücləndirilməsi və inkişaf” mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarına müraciətində əksini tapıb. Müraciətdə Fransanın fəal surətdə məşğul olduğu qul ticarətinin insanlığın ən utanverici səhifələrindən birini təşkil etdiyini, milyonlarla afrikalının Fransanın qul siyasətinin qurbanı olduğu-

nu xüsusi vurğulayan Prezident İlham Əliyev qeyd edib: “Mən Fransanın işğal etdiyi ölkələrdə həyata keçirdiyi insanlıq aleyhinə çoxsaylı cinayətləri, törətdiyi vəhşilikləri Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi bir neçə dəfə faktlarla sadalamışam. Əlcəzair, Mərakeş, Tunis, Mali, Cibuti, Nigeriya, Çad, Senegal, Benin, Kot-d’İvuar, Mərakezi

Afrika Respublikası, Qabon, Toqo, Kamerun, Vyetnam, Qəmə Adaları İttifaqı, Haiti və digər ölkələrdə bir neçə milyon günahsız insan, o cümlədən qadınlar və uşaqlar Fransa tərəfindən qətlə yetirilib. Fransa, eyni zamanda, 1994-cü ildə Ruandada tutulmuş qəbiləsinin 800 mindən çox üzvünün öldürülməsinə görə birbaşa məsuliyyət daşıyır”.

“AZƏRBAYCANDA QADIN HÜQUQLARININ TƏMİN OLUNMASI DAİM DİQQƏT MƏRKƏZİNDƏDİR”

“Azərbaycanda qadın hüquqlarının təmin olunması və onların cəmiyyətdə və dövlət idarəçiliyində rolunun artırılması daim diqqət mərkəzindədir”.

Bu fikirlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Bakıda keçirilən Qoşulmama Hərəkatının “Qadınların hüquqlarının inkişaf etdirilməsi və səlahiyyətlərinin artırılması” mövzusunda Konfransının iştirakçılarına

müraciətində yer alıb.

Bu gün də Azərbaycan qadınlarının elm, təhsil, səhiyyə, incəsənət və digər sahələrdəki əzmkar və çoxşaxəli fəaliyyətləri ilə ölkəmizin rifahına və tərəqqisinə dəyərli töhfələr verdiklərini qeyd edən dövlətimizin başçısı vurğulayıb: “Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyətinin 63 faizini qadınlar təşkil edir. Dövlət tibb müəssisələrinin tibbi kadrlarının 70 faizi qadındır.

Yerli özünüidarəetmə orqanlarında qadınların təmsilçiliyi 40 faizdir. Dövlət tərəfindən özünüməşğulluq proqramlarına göstərilən dəstək tədbirləri nəticəsində fərdi sahibkar qadınların sayı artmaqdadır. Torpaqlarımızın Ermənistanın 30 illik işğalından azad olunması, tarixi Zəfərin qazanılması Azərbaycan qadınlarının vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etdiyi oğulların sayəsində mümkün olmuşdur”.

Fransanın mənfur siyasətini ifşa edən fikirlər dünya mediasında

Prezident İlham Əliyevin “Dekolonizasiya: Qadınların gücləndirilməsi və inkişaf” mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarında ünvanladığı müraciətdə və Bakıda İraq Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid ilə birgə mətbuata bəyanatında səsləndirdiyi fikirlər dünya mediası tərəfindən geniş işıqlandırılıb. Avropanın “Euractiv”, “Reuters”, “France24”, “Deutsche Welle”, “Nouve lobs”, “Vlt” və digər KİV-lərinin yaydığı materiallarda Azərbaycan Prezidentinin fikirlərinə istinadla Fransanın Cənubi Qafqazda stabilliyi pozduğu, separatizm meyillərini və separatçıları dəstəklədiyi qeyd olunur. Rusiyanın “TASS”, “Ria Novosti”, “İnterfaks”, “Komsomolskaya pravda”, “RBK”, “Arqumenti nedeli”, “News.ru”, “Lenta”, “Pravda”, “Vzqlyad”, “Veçernaya Moskva” və digər KİV-ləri Azərbaycan Prezidentinin Ermənistanın Fransanın məsləhəti ilə sülh müqaviləsinin imzalanmasını yubatması barədə fikirlərini önə çıxarıblar. Həmçinin Prezident İlham Əliyevin Fransanın Cənubi Qafqazda destruktiv rol oynaması, Ermənistanın Fransa hökumətinin marionetinə çevrilməsi barədə dediklərinə diqqət çəkilib. Bosniya və Herseqovinanın “Slobodna Bosna” portalı da Azərbaycan Prezidentinin Fransa kolonializmini ifşa etdiyi fikirlərə yer ayırıb.

“Azərbaycan əmək və məşğulluq sahəsində son illərdə çox böyük islahatlar həyata keçirib”

Bunu əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv dövlətlərin əmək nazirlərinin 5-ci konfransı çərçivəsində Bakıda Əmək Mərkəzinin açılışında deyib. Nazir bildirib: “Təkcə son dörd il ərzində ölkəmizdə minimum əməkhaqqı 2.7 dəfə, ölkə üzrə əməkhaqqı fondu 2.5 dəfə, median əməkhaqqı 2.1 dəfə, orta əməkhaqqı 70 faizdən çox artıb. Bunlar cəmi dörd il ərzində əldə etdiyimiz nailiyyətlərdir. Ümumilikdə sosial islahat paketləri Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 4 milyondan çox vətəndaşı, yəni əhalinin 40 faizini əhatə edib. Bu sürətlə və dinamika ilə əmək və məşğulluq sahəsində islahatlarımız növbəti dövrlərdə də davam edəcək”. Nazir paralel olaraq məşğulluq sahəsində böyük proqramların icra edildiyini diqqətə çatdırıb: “Son 5 ildə bir milyondan çox məşğulluq xidmətləri göstərilib. İşə düzəltmə, özünüməşğulluq proqramları, peşə hazırlığı, sosial cəhətdən həssas kateqoriyadan olan insanlar üçün

Prezident İlham Əliyevin Fransanın qanlı cinayətlərlə zəngin kolonializm tarixinə görə utanmalı olduğunu, törətdiyi vəhşiliklərə görə üzr istəmək əvəzinə, digər ölkələrdə uydurma etnik təmizləmələrdən danışdığını vurğuladığı qeyd edilir. Türkiyənin Anadolu Agentliyi, Nigeriyanın “The eagle online”, Uqandanın “Monitor”, Hindistanın “First post”, “Times of India”, Singapurun “Channel News Asia” kimi media qurumları tərəfindən yayımlanan xəbərlərdə Azərbaycan Prezidentindən sitatlar gətirilərək, Fransanın təkcə keçmiş və indiki müstəmləkələrində deyil, eləcə də Cənubi Qafqazda stabilliyi pozduğu vurğulanır. Gürcüstanın “Interpress news”, “Geotimes”, “Netgazeti”, “Palitra news”, “Aktual” portalı dövlətimizin başçısının xüsusilə Fransanın neokolonializm siyasəti barədə fikirləri ilə bağlı silsilə materialları yayıblar. Ukraynanın “İnterfaks-Ukrayna”, “Korrespondent”, “Yevropeyska Pravda”, “1 News” və digər KİV-lərində dərc olunan məqalələrdə də Azərbaycan Prezidentinin Ermənistanla aparılan danışıqlar, xüsusilə Fransanın neokolonializm siyasəti barədə fikirlərinə geniş yer verilib. Məqalələrdə, həmçinin Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın regionda sülh istəyinə dair çağırışları da yer alıb.

xüsusi proqramlar icra olunub. Bütün bunlar ölkə əhalisinin 10, məşğul əhalinin isə 20 faizini əhatə edib. Gələcəkdə həmin proqramlar genişlənərək davam edəcək. Həmin proqramların icrası ilə bağlı elektronlaşma ilə bağlı böyük

nailiyyətlər əldə etmişik. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST mərkəzləri və DOST rəqəmsal innovativ həllər artıq 159 xidmətdən 140-ı əhatə edir”.

Türkmənistan ixrac etdiyi qazın həcmi artırılabilir

“Türkmənistanın geniş ixrac potensialı var ki, bu da region dövlətləri ilə əməkdaşlıq əlaqələrini genişləndirmək üçün böyük imkanlar yaradır”. Bu sözləri Türkmənistanın xarici işlər naziri Rəşid Məredov deyib. Rəşid Məredov Aşqabadda Türkmənistanla İran arasın-

da keçirilən biznes-forumda çıxış edərək bildirib ki, ölkəsi İrandan tranzit keçməklə Azərbaycana təbii qaz nəql edərək üçüncü ölkələrə satır: “Türkmənistan böyük qaz ehtiyatlarına malikdir və ixrac etdiyi təbii qazın həcmi artırılabilir”.

Mərkəzi Bank AYİB ilə potensial əməkdaşlıq istiqamətlərini müzakirə edib

Azərbaycan Mərkəzi Bankında (AMB) Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

AMB-dən bildirilib ki, AYİB-in Maliyyə institutları üzrə icraçı direktoru Frensis Malijin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə ölkənin iqtisadiyyatında və bank sektorunda mövcud trendlər, bank tənzimlənməsi üzrə prioritetlər, maliyyə sənayesində inklüzivliyin təşviqi kimi

məsələlər əhatə olunub.

Görüşdə, həmçinin Mərkəzi Bank ilə AYİB arasında möv-

cud və potensial əməkdaşlıq istiqamətləri üzrə müzakirələr aparılıb.

ABŞ Senatının Azərbaycana qarşı qəbul etdiyi sənəd qeyri-obyektivdir

“Son dövrlərdə Azərbaycanla qarşı bir sıra qeyri-obyektiv qətnamələr qəbul edilib. Bir sənəd də ABŞ Senatı tərəfindən qəbul olunub”.

Bunu Milli Məclisin iclasında parlamentin

sədri Sahibə Qafarova deyib. O bildirib ki, Senatın aktında bölgədən könüllü getmiş ermənilərin zorla getdiyi iddia edilir. Bu, BMT-nin və digər beynəlxalq təşkilatların qətnamələrinə ziddir.

Qoşulmama Hərəkatının “Qadınların hüquqlarının inkişaf etdirilməsi və səlahiyyətlərinin artırılması” mövzusunda konfransının Bakı Bəyannaməsi

Qoşulmama Hərəkatının hazırkı sədri qismində Azərbaycan Respublikasının, təsisatın növbəti sədriləri kimi Uqanda və Özbəkistanın birgə təşkilatçılığı ilə Bakıda keçirilən “Qadınların hüquqlarının inkişaf etdirilməsi və səlahiyyətlərinin artırılması” mövzusunda beynəlxalq konfransın yekun Bəyannaməsi qəbul olunub.

Qoşulmama Hərəkatının konfransda təmsil olunan üzv dövlətləri Bəyannamədə Hərəkatın perspektiv gündəliyi kimi insan hüquqlarının inkişaf etdirilməsi və qadınların səlahiyyətləndirilməsinə sadıqlıqlarını vurğulayıb, qadınların inkişafı və onların insan hüquqlarının təmin olunması sahəsində problemlərin həlli üçün siyasi iradələrini bir

daha ifadə ediblər.

İştirakçılar cəmiyyətin bütün sahələrində qadınların təmsil olunmalarını, tam, bərabər və mənalı iştirakını təmin etmək öhdəliklərini bir daha təsdiqləyib, Qoşulmama Hərəkatının üzv dövlətlərinin siyasi sistemlərində qadınların bərabər iştirakının təşviqinin xüsusi əhəmiyyətini bildiriblər. Sənəddə qadınların mühüm rolunu və onların davamlı inkişafın bütün sahələrində tam, bərabər və mənalı iştirakının zəruriliyi bir daha təsdiqlənib, habelə bu istiqamətdə onlara liderlik üçün bərabər imkanların yaradılmasının əhəmiyyəti qeyd edilib.

BMT sisteminin təşkilatlarının öz mandatları çərçivəsində qadınların inkişafı və

səlahiyyətlərinin artırılması, onların insan hüquqlarından istifadə edilməsinin təşviqində bütün dövlətlərin səylərini dəstəkləmək üçün mərkəzi və əlaqələndirici rolunu tanınıb. Eyni zamanda, qadınlar üzrə IV Ümumdünya Konfransı tərəfindən qəbul edilmiş Pekin Bəyannaməsi və Fəaliyyət Platformasının tam həyata keçirilməsi istiqamətində əldə olunmuş irəliləyiş alqışlanıb, BMT Baş Assambleyasının 23-cü xüsusi sessiyasının “Qadınlar 2000: İyirmi birinci əsr üçün gender bərabərliyi, inkişaf və sülh” yekun sənədlərinə dəstək bir daha təsdiqlənib. Beləliklə Bəyannamədə də qeyd edildiyi kimi, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının çətdiri altında daha bir qurum –Qadınlar Platformasının yaradılması qərara alınıb. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsi və Gənclər Şəbəkəsindən sonra Qadınlar Platformasının təsis olunması Azərbaycanın Hərəkatın fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsinə növbəti töhfəsidir.

“SPECA ölkələri azad edilmiş ərazilərdə aktiv fəaliyyət göstərirlər”

Bunu iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov Bakıda Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün BMT-nin (UN) Xüsusi Proqramının (SPECA) Həftəsi çərçivəsində “SPECA regionunun global miqyaslı rabitə qovşağına çevrilməsi” mövzusunda keçirilən iqtisadi forumda deyib.

“30 il Azərbaycan suverenliyinin pozulmasından əziyyət çəkib. Hazırda Azərbaycan azad edilmiş ərazilərə investisiya yatırır. Özbəkistan azad edilmiş ərazilərdə məktəb inşa edib və digər ölkələrin fəaliyyətini yüksək qiymətləndiririk”, - deyərək nazir qeyd edib.

“Abşeron” yatağında növbəti fazalar üzərində çalışırıq”

“Bu həftə “Abşeron” yatağında hasilata başlanılıb”. Bu sözləri “Total Energies” şirkətinin idarəedici direktoru Emmanuel De-Guillebon “SPE Caspian Technical Conference and Exhibition” tədbirində bildirib.

“Bundan başqa, “Abşeron”un növbəti fazaları üzərində də çalışırıq, ölkədə gələcəkdə bərpə olunan enerji layihələrinə baxırıq və işçilər üçün təlimlər keçirik”, - deyərək Emmanuel De-Guillebon əlavə edib.

BP: AÇG-də potensial qaz layları var

“Şahdəniz”in çox gözəl hasilatı var və hər zaman 100 faiz effektivliklə çalışır. Buradan illik 200 milyard kubmetr qaz hasil edilir ki, bu da regionun enerji təminatını qarşılayır”.

Bu sözləri BP-nin maliyyə məsələləri üzrə vitse-prezidenti Colin Alan “SPE Caspian Technical Conference and Exhibition” tədbirində bildirib.

“Bu gün “Azəri-Çıraq-Günəşli”dən olan məlumatlara görə deyərək bilirik ki, yenə də potensial qaz layları var. Biz düşünürük ki, karbonasiyaya da böyük töhfəmiz ola bilər. Regionda bu işləri görməklə yanaşı, korporativ vətəndaş kimi bir çox işlər görürük. Yüzlərlə yeni sosial layihələr təşkil edərək icmaların inkişafına dəstək veririk,

onların potensiallarını üzə çıxarıırıq. Sosial layihələrə tərəfdaşlarımızla birlikdə 100 milyarddan çox pul xərcləmişik”, - deyərək Colin Alan bildirib.

23-29 noyabr 2023-cü il

Ziyad Səmədzadə: “Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfi addımları qətiyyətlə cavablandıracaq”

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Bununla birlikdə, Milli Məclis həmin gün ABŞ Nümayəndələr Palatasının Xarici işlər komitəsinin Avropa üzrə alt komitəsində keçirilmiş dinləmələri, orada ölkəmiz əleyhinə səslənən çıxışları, ümumiyyətlə, son dövrdə ABŞ dövləti rəsmilərinin Azərbaycana qarşı ifadə etdikləri qərəzli fikirləri iki ölkə arasında strateji münasibətlərə ciddi zərbə kimi qiymətləndirir. Sözügedən aktın qəbul edilməsi və Azərbaycana qarşı irəli sürülən əsassız ittihamlar regionda sülh və sabitlik yaradılması saylarına ciddi maneçilik törədir. Bəyanatda deyildiyi kimi, Bayden Administrasiyasının təhriki ilə anti-Azərbaycan, korupsiyaçı, islamofob senatorların saxta məlumatları əsasında ABŞ Senatının qəbul etdiyi akt ikili standartların və selektiv yanaşmanın növbəti bariz nümunəsidir. Absurd teatr səhnəsini xatırladan dinləmələr isə ABŞ-in riyakar siyasətinin yeni bir təzahürüdür. Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalının genişləndiyi 1992-ci ildə Qarabağda Xocalı soyqırımını ilə yanaşı, Şuşa rayonunun Malibəyli, Aşağı Quşçular və Yuxarı Quşçular kəndlərində, Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində, Kəlbəcər rayonunun Ağdaban, Ballıqaya kəndlərində azərbaycanlı əhaliyə qarşı kütləvi qırğın aktları törədilərkən, Şuşa və Laçında etnik təmizləmə aparılarkən ABŞ tərəfi BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü kimi Azərbaycan xalqına qarşı qətləmlərin qarşısını almağa söz göstərmək əvəzinə, bu ölkənin qanunvericilik orqanı erməni təbliğatının təsiri altında “Azadlığa dəstək aktı” adlanan qanuna 907-ci düzəlişi qəbul etmişdir. Bununla da ABŞ hökumətinin Azərbaycana maliyyə yardımı göstərməsi qadağan olunmuşdur. Keçmiş SSRİ respublikaları arasında Azərbaycan yeganə ölkə idi ki, onun əleyhinə bu cür qərar qəbul edilmişdi. Nəticə etibarilə ABŞ-in təcavüzkar Ermənistanə verdiyi maliyyə dəstəyi Azərbaycan torpaqlarının işğalına kömək göstərmişdir. Məlum olduğu kimi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələrdə, eləcə də BMT Baş Məclisinin 2008-ci ildə qəbul etdiyi 62/243 nömrəli qətnamədə Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı birmənalı şəkildə təsdiqlənmiş və Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilmişdir. Lakin Amerika Birləşmiş Ştatları özünün də lehinə səs verdiyi bu sənədlərin Ermənistan tərəfindən yerinə yetirilməsi üçün heç bir tədbir görməmiş və bu ölkəyə qarşı hər hansı sanksiya tətbiq etməmişdir. Əksinə, ABŞ Azərbaycanın işğal edilmiş ərazisində Ermənistan tərəfindən yaradılmış qanunsuz separatçı rejimi dəstəkləmiş, ona maliyyə yardımı göstərmiş, rejim nümayəndələrinin ABŞ-a müntəzəm səyahətlərini və ABŞ rəsmiləri ilə görüşlərini təşkil etmişdir. ABŞ-in bu cür birtərəfli addımları onun uğursuz vasitəçiliyini və Azərbaycan ictimaiyyəti

yəti arasında nüfuzunu itirməsi ilə nəticələnmişdir. Beynəlxalq səviyyədə tanınmış Azərbaycan ərazilərinin 20 faizinin 30 ilə yaxın davam edən işğalının doğurduğu ağrı-acıya, etnik təmizləməyə, Xocalı soyqırımına və digər qətləmlərə, 1 milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünün taleyinə, şəhər və kəndlərin yerlə-yeksan edilməsinə, tarixi, mədəni və dini abidələrin dağıdılmasına etinasızlıq göstərən ABŞ tərəfi 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra təcavüzkar Ermənistanə beynəlxalq hüquqa uyğun davranması ilə bağlı heç vaxt çağırış etmədiyi üçün də məsuliyyət daşıyır. Digər tərəfdən, ABŞ Senatı Azərbaycan ərazisində qalmaqda davam edən Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələrinin birləşmələrinə və qanunsuz erməni dəstələrinə qarşı həyata keçirilmiş antiterror tədbirlərindən sonra belə bir aktı qəbul etməklə revansist qüvvələrə açıq dəstək verir. Fikir verin, ABŞ hökuməti “Azadlığa dəstək aktı”na 907-ci düzəlişin tətbiqinin dayandırılmasını ləğv etmişdi. İndi isə o, Azərbaycana qarşı 1992-ci ildə yol verdiyi tarixi səhvi, təəssüf ki, yenidən təkrarlayır. Halbuki 2001-ci il 11 sentyabr hücumlarından sonra Azərbaycan ABŞ-in terrora qarşı mübarizə söylərini dəstəklədiyi zaman 907-ci düzəlişin icrasının müvəqqəti dayandırılması qərarını verən də məhz ABŞ olmuşdur. **-Tarix göstərir ki, Azərbaycan həmişə ABŞ-a dəstək olub...** -Bəli, Ermənistan deyil, məhz Azərbaycan hava məkanı marşrutlarını və logistika imkanlarını, Şimali Paylayıcı Şəbəkəsini açmaqla ABŞ tərəfinə yardım əlini uzatmışdır. Əfqanıstanda terrorizmə qarşı ABŞ ilə çiyin-çiyinə mübarizə aparan ilk dövlətlərdən biri də Azərbaycan olmuşdur. Eyni zamanda, Azərbaycan Əfqanıstanı tərk edən sonuncu tərəfdaş ölkə idi. Qondarma “Dağlıq Qarabağ Respublikası” özünü buraxdığını elan etdikdən sonra Amerikanın onu müdafiə etməsi siyasi riyakarlıq olub regionda vəziyyətin yenidən gərginləşməsinə xidmət edir. Sözdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tanıyan ABŞ tərəfi məhz ölkəmiz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etdikdən sonra Azərbaycana qarşı qeyri-dost addımlarını intensivləşdirməklə ikiüzlü siyasət yeritdiyini ortaya qoymuşdur. Azərbaycan Respublikası Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərin Azərbaycan cəmiyyətinə dayanıqlı reinteqrasiyasının təmin edilməsi və Azərbaycan dövlətinin himayəsindən istifadə etmələrinə imkan yaradılması məqsədi ilə bölgədə sosial, humanitar, iqtisadi və infrastruktur məsələlərinin həlli istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirir. BMT-nin, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin, BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının və digər beynəlxalq təşkilatların rəylərinə tamamilə zidd olaraq, bölgədən könüllü getmiş erməni sakinlərin ərazidən zorla köçkün salındığının iddia edilməsi beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmaq məqsədi daşıyır.

Amerikanın son illərdə həyata keçirdiyi xarici siyasət, xüsusən Əfqanıstan və Yaxın Şərq siyasəti tamamilə iflasa uğramışdır. ABŞ-in Əfqanıstanda apardığı 20 illik qanlı müharibədən sonra məsuliyyəti digərlərinin üzərinə ataraq ölkəni hərc-mərclik içərisində qoyub tərk etməsinin, Əfqanıstanı narkotik bitkilər plantasiyasına çevirməsinin ağır nəticələrini aradan qaldırmaq üçün hələ uzun müddət lazım gələcəkdir. 2003-cü ildə İraqın işğalı nəticəsində milyonlarca iraqı doğma yurdlarından didərgin düşmüş, yüz minlərcə insan həlak olmuşdur. Dünyanın müxtəlif regionlarında təşkil etdiyi “rəngli inqilablar” nəticəsində baş verən faciələrə görə ABŞ hələ də cavab verməmişdir. ABŞ-in hakimiyyət orqanlarında, o cümlədən Konqresində kök salmış islamofob qüvvələrin güclənməsi nəticəsində müxtəlif təşkilatlar, xüsusən USAID humanitar yardım çətrisi altında casus şəbəkəsi yaradaraq, müstəqil siyasət yeridən ölkələrdə “rəngli inqilablar” və dövlət çevrilişləri etməyə cəhd göstərməklə ölkələrin daxili işlərinə kobud müdaxilə edirlər. **-ABŞ Türkiyəyə qarşı da qərəzli mövqedədir, bu, artıq heç kimə sirr deyil...** - Bəli, ABŞ-in Türkiyədə dövlət çevrilişinə dəstək verməsi, çevriliş cəhdində əsas rol oynayan FETÖ və onun kimi terrorçu təşkilatları himayə edərək özünün əlaltı rejimini yaratmağa söz göstərməsi məlum faktıdır. Bu gün İsrail-Fələstin münaqişəsinin alovlanması əsas məsuliyyət də məhz ABŞ-in üzərinə düşür. **- ABŞ Cənubi Qafqaz regionuna daxil olmayan ölkədir, buna baxmayaraq, bu regionun hər işinə qarışır, bəyanatlar verir, bölgə ölkələrinin nəqliyyat təhlükəsizliyini təmin etmək söylərinə ciddi maneə yaradır. Azərbaycan bunların təsiri barədə nə deyə bilərsiniz?** - Azərbaycan öz milli maraqlarına uyğun olaraq region ölkələri ilə nəqliyyat dəhlizlərini özü formalaşdırır və bu baxımdan Azərbaycan-İran nəqliyyat dəhlizi Azərbaycanın suveren seçimidir. Region ölkəsi olmayan ABŞ öz addımları və bəyanatları ilə bölgə ölkələrinin nəqliyyat təhlükəsizliyini təmin etmək söylərinə zərbə vurur. ABŞ tərəfinə yaxşı məlumdur ki, Ermənistanın 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyanatın 9-cu bəndindən irəli gələn öhdəliklərini yerinə yetirməməsi Azərbaycanı alternativ yolların tikintisi ilə bağlı qərar qəbul etməyə sövq etmişdir. Qonşu dövlətlərlə kommunikasiya xətlərinin çəkilməsi qaydasının razılaşdırılması, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasına marşrutla bağlı İranla müqavilə bağlanması Azərbaycanın suveren hüququdur. Milli Məclisin ABŞ Senatının “2023-cü il erməniləri müdafiə aktı” ilə əlaqədar Bəyanatı tarixi xarakter daşıyır. Biz bu Bəyanatla bir daha təsdiq etdik ki, Azərbaycan həmişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, beynəlxalq öhdəliklərinə uyğun hərəkət edərək öz milli maraqlarına zidd olan bütün mənfi addımları qətiyyətlə və adekvat şəkildə cavablandıracaq.

Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş qızıl sikkənin təqdimat mərasimi keçirilib

lərinin dəqiqliklə əks etdirildiyi, qiymətli məhsula üçölçülu qabarıq relyef verildiyi diqqətə çatdırılıb. Millət vəkili, Heydər Əliyev Fondunun Beynəlxalq əlaqələr departamentinin rəisi Soltan Məmmədov isə qeyd edib ki, cənab Prezident İlham Əliyevin

“AzerGold” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (QSC) tərəfindən Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümü münasibətilə istehsal edilən “100 il və onun fəvqündə bir irs” adlı qızıl sikkənin təqdimat mərasimi keçirilib. Tədbirdən əvvəl “AzerGold” QSC-nin rəhbərliyi Fəxri Xiyabanda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edərək, xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, abidəsi önünə əklil qoyub. Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil olunan təqdimat mərasimində dövlət, hökumət nümayəndələri, millət vəkilləri, xarici ölkə səfirləri, mədəniyyət xadimləri, qeyri-hökumət təşkilatları, kütləvi informasiya vasitələrinin rəhbər şəxsləri iştirak ediblər. Mərasimdə giriş nitqi ilə çıxış edən “AzerGold” QSC-nin İdarə Heyətinin sədri Zakir İbrahimov müasir Azərbaycan Respublikasının qurucusu Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətimiz və xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlər

rindən, onun layiqli davamçısı cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizin hərətərlili inkişafı istiqamətində həyata keçirilən siyasətdən danışıaraq, istehsal edilən yeni məhsulun Ulu Öndərin əziz xatirəsinə dərin hörmət və ehtiramın ifadəsi olduğunu bildirib. Z.İbrahimov bütün həyatını, varlığını Azərbaycana, onun müstəqilliyinə, davamlı inkişafına həsr etmiş və xalqımızın qəlbində əbədlilik qazanmış dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevə həsr olunmuş yubiley sikkəsinin öz unikalılığı ilə fərqləndiyini tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Nəfis tərtibatda dizayn edilmiş, incə naxışlarla zərb edilmiş 999.9 əyarlı qızıl sikkənin QSC-nin daha əvvəl istehsal etdiyi qiymətli məhsullardan fərqləndiyini deyən Z.İbrahimov yubiley sikkəsinin müasir numizmatika sahəsində inqilabı yenilik hesab edilən “Smartminting” texnologiyası əsasında ərsəyə gətirildiyini qeyd edib. Bu texnologiya vasitəsilə sikkə üzərində qeyri-adi, mürəkkəb dizayn element-

müvafiq Sərəncamı ilə “Heydər Əliyev İli” elan edilən 2023-cü ildə “AzerGold” QSC tərəfindən istehsal edilmiş qızıl sikkə tarixə öz imzasını qızıl hərfərlə yazmış Ümummilli Liderin zəngin mənəvi irsinin təbliğinə mühüm töhfədir. Qeyd edək ki, 1 unsiya çəkiddə istehsal edilən yubiley sikkəsi limitli sayda – 200 ədəd istehsal edilib. Qızıl sikkə üzərində Ümummilli Liderin portreti, onun “Mən həmişə fəxr etməmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!” ifadəsi real səs dalğası və Morze əlifbasında təsvir olunub. Xatırladaq ki, “AzerGold” QSC tərəfindən yerli pərakəndə satış bazarı üçün qızıl və gümüşdən hazırlanan sikkələr ilk dəfə 2018-ci ildə istehsal edilib. Müxtəlif dizaynlarda hazırlanmış qızıl və gümüş sikkə kolleksiyaları ölkəmiz və onun tarixi, incəsənəti, mədəni irsinin təbliğinə xidmət edən unikal hədiyyə seçimi, həm də istənilən zaman milli valyuta ilə mübadilə edilə bilən sərfəli investisiya alətidir.

Laçın Hava Limanının layihəsi üzrə işlərin icra vəziyyəti 53 faizdir

Şuşa şəhərində Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli ilə bağlı yaradılmış Əlaqələndirmə Qərargahının İdarələrarası Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar üzrə İşçi Qrupunun növbəti iclası keçirilib. İclası giriş sözü ilə açan rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini, İşçi Qrupunun rəhbəri Rəhman Hümətov qeyd edib ki, Dövlət Proqramının Tədbirlər Planında avtomobil və dəmir yollarının bərpa və tikintisi, yeni hava limanlarının tikintisi kimi strateji layihələr yer alıb: “Bun-

lardan artıq bir neçəsi – “Zəfər yolu”, Laçın şəhərinə daxil olmandan yeni avtomobil yolu, Füzuli-Hadrut avtomobil yolu, Füzuli və Zəngilan Beynəlxalq Hava limanlarının tikintisi uğurla icra olunub. Laçın Hava Limanının tikintisi üzrə işlər sürətlə davam etdirilir, hazırda layihə üzrə işlə-

rin ümumi icra vəziyyəti 53 faiz təşkil edir”. Rəhman Hümətov hazırda ümumi uzunluğu 2157 kilometr olan 17 layihə üzrə avtomobil yollarının tikintisi işlərinin qrafikə uyğun aparıldığını və bunların da əksəriyyətinin respublika əhəmiyyətli yollar olduğunu diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan “yaşıl enerji platforması” yaradacaq

Macarıstanın paytaxtı Budapeşt şəhərində “Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş”in icrası məqsədilə nazirlərin beşinci iclası keçirilib. Tədbirdə Azərbaycanı energetika naziri Pərviz Şahbazov, Macarıstanı xarici işlər və ticarət naziri Peter Siyarto, Gürcüstanı Baş nazirin müavini, iqtisadiyyat və davamlı inkişaf naziri Levan Davitaşvili, Rumıniyanı isə energetika naziri Sebastian Burduja təmsil edib. Görüşdə, həmçinin Bolqarıstanın, Avropa Komissiyasının, 4

ölkənin ötürücü sistem operatorlarının və “CESI” şirkətinin nümayəndələri də iştirak edib. Pərviz Şahbazov Azərbaycan da bərpa olunan enerji potensialının reallaşdırılması və “Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi” layihəsinin inkişafının cari vəziyyətindən bəhs edib. Nazir bir neçə ölkəni, iki dənizi birləşdirən marşrutlarla Xəzərin “yaşıl enerji” potensialını Avropada təchizatın təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə və təmiz enerji keçidinə yönəldən bu strateji layihənin icrasını sürətləndirməyin əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirilib ki, təxminən bir il əv-

vəl ölkələrimiz vahid mövqedən çıxış edərək, “yaşıl enerji” dəhlizi təşəbbüsü üzrə sıx əməkdaşlığa hazır olduqlarını Avropa İttifaqının şahidliyi ilə ali səviyyədə təsdiqləyib: *“Bu layihə Azərbaycanın “yaşıl enerji”nin təchizatçısına çevrilmək planlarının tərkib hissəsidir. Bu dəhlizlə 4 QVt həcmində “yaşıl enerji”nin ixracı məqsədilə dənizdə sektorlar müəyyənləşdirilib, quruda ərazilər ayrılıb və növbəti proseslərə start verilib. “Yaşıl enerji” tərəfdaşlığımızın öz məqsədinə çatması üçün bərpa olunan mənbələrdən enerji istehsalı, bu enerjinin ötürülməsi və satışı istiqamətlərində sıx koordinasiya olunmuş fəaliyyət həyata keçirilməlidir”*. Müzakirələr zamanı dəhlizin ölkələr üzrə perspektivləri, Bolqarıstanın layihəyə qoşulması, Avropa İttifaqı tərəfindən layihənin maliyyələşdirilməsi imkanları, Gürcüstan və Rumıniya arasında Qara dəniz sualtı kabel layihəsi üzrə “CESI” məsləhətçi şirkətinin fəaliyyəti kimi məsələlər nəzərdən keçirilib.

Aktau limanı ixracın qismən BTC marşrutuna yönəldilməsi hesabına neft aşırılmasını artırıb

2023-cü ilin yanvar-oktyabr aylarında Aktau Dəniz Ticarət Limanı vasitəsilə yüklərin aşırılmasının ümumi həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 22 faiz artaraq 3,8 milyon ton təşkil edib. “Qazaxıstan Temir Jolu” (Qazaxıstan Dəmir Yolları) Şəhərdar Cəmiyyətinin məlumatında bildirilir ki, Aktau limanı

162 min ton taxıl, 142 min ton metal, 52 min ton sementin daşınmasını təmin edib. Liman 3 milyon tondan çox neft emal edib ki, bu da ötən ilki səviyyədə 54 faiz yüksəkdir. Artım Qazaxıstan neftinin ixracının Aktau limanı vasitəsilə qismən Bakı-Tbilisi-Ceyhan marşrutuna yönəldirilməsi hesabına baş verib.

Liman vasitəsilə iyirmi futluq ekvivalentdə (İFE) 19 mindən çox konteyner, o cümlədən Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu ilə İFE üzrə 13,5 mindən çox konteyner daşınıb. Qeyd edək ki, Aktau dəniz limanı Qazaxıstan, İran, Azərbaycan, Rusiya və Türkiyəni birləşdirir.

Qanun layihələri özəl sektorun inkişafda payını artırmağa hesablanıb

“Ötən dövr ərzində, xüsusən də vergi və gömrük orqanlarında şəffaflaşma, iqtisadi qanunvericilik sahəsində aparılan addımlar özəl sektorda daha böyük şans əldə edilməsinə imkan yaradıb. Hazırda Milli Məclisdə bu ilin sonunadək qəbul edilməkdə olan “Rəqabət Məcəlləsi”nin qəbul olunması gözlənilir. Bu, haqsız rəqabətin qarşısının alınmasında həm sahibkarlara əlavə hüquqlar verəcək, həm də dövlət orqanlarının bu istiqamətdə daha

effektiv fəaliyyət göstərməsinə imkan yaradacaq”. Bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər çərçivəsində Dövlət Gömrük Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Bakıda keçirilən “Gömrük-Biznes Forumu 2023”-də çıxışında bildirib. *“Bu ilin sonunadək “Qiymətləndirmə haqqında” Qanun, “Aviasiya haqqında” Qanun, “Dövlət ehtiyatları haqqında” Qanun qəbul olunacaq. Bu qanunlar bütövlükdə özəl sektorun inkişafında payını əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa hesablanıb. 2024-cü il yanvarın 1-dən etibarən qiüvəyə veriləcək Yeni Vergilər Məcəlləsinə dəyişikliklərdə 201 adda yeni dəyişikliyin olması planlaşdırılır. Bu dəyişikliklərin böyük bir əksəriyyəti gömrük və vergi güzəştlərinə aiddir. Düşünürəm ki, xammalın gömrük rüsumlarından azad olunması istehsalın təşkili baxımından və ixracın artmasında kifayət qədər mühüm əhəmiyyət kəsb edir”*, - deyə T.Mirkişili əlavə edib.

nunlar bütövlükdə özəl sektorun inkişafında payını əhəmiyyətli dərəcədə artırmağa hesablanıb. 2024-cü il yanvarın 1-dən etibarən qiüvəyə veriləcək Yeni Vergilər Məcəlləsinə dəyişikliklərdə 201 adda yeni dəyişikliyin olması planlaşdırılır. Bu dəyişikliklərin böyük bir əksəriyyəti gömrük və vergi güzəştlərinə aiddir. Düşünürəm ki, xammalın gömrük rüsumlarından azad olunması istehsalın təşkili baxımından və ixracın artmasında kifayət qədər mühüm əhəmiyyət kəsb edir”, - deyə T.Mirkişili əlavə edib.

Neftdən əldə olunan gəlir infrastruktura və sosial proqramlara yönəldilir

“Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin Azərbaycanın neft sənayesinin inkişafında böyük rolu var. Heydər Əliyevin neft strategiyası sayəsində dünyanın

aparıcı neft şirkətləri Xəzərin Azərbaycan sektoruna böyük həcmdə investisiyalar yatırırlar. Bu da Azərbaycanın iqtisadi inkişafının əsasını yaratdı”. Bunu SOCAR-ın vitse-prezidenti Babək Hüseynov “SPE Caspian Technical Conference and Exhibition” tədbirində bildirib. O bildirib ki, əldə edilən gəlirlər iqtisadiyyatda xüsusi rol oynayaraq infrastruktura və sosial proqramlara yönəldilir: *“Bu, iqtisadiyyatın saxələndirilməsinin təmin edilməsi*

və həyat standartlarının artırılmasında mühüm rol oynayır. Eyni zamanda, bugünkü tədbir SPE ilə əməkdaşlığın innovasiyaların və biliklərin paylaşılməsində mühüm rol oynayacaq. Biz kollektiv olaraq problemləri və gələcəkdəki imkanları danışıq bilirik. Burada paylaşılan təcrübə gələcəkdə neft-qaz hasilatının təməlini qoyacaq”. Babək Hüseynov həmçinin bildirib ki, tədbirdə 500-dən çox həmkar və 84 şirkətin nümayəndəsi iştirak edir.

“SPECA ölkələrinin açıq dənizə çıxışının olmaması məhdudiyyətlər yaradır”

Bunu iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov Bakıda Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün BMT-nin (UN) Xüsusi Proqramının (SPECA) Həftəsi çərçivəsində “SPECA regionunun qlobal miqyaslı rabitə qovşağına çevrilməsi” mövzusunda keçirilən iqtisadi forumda deyib. *“Qonşularımızın da qarşısında eyni çağırış var və bu, açıq dənizə çıxışın olmamasıdır. Beynəlxalq ticarətdə belə imkanın olmaması müəyyən məhdudiyyətlər ortaya çıxarır”*, - deyə nazir qeyd edib.

Bunu iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov Bakıda Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün BMT-nin (UN) Xüsusi Proqramının (SPECA) Həftəsi çərçivəsində “SPECA regionunun qlobal miqyaslı rabitə qovşağına çevrilməsi” mövzusunda keçirilən iqtisadi forumda deyib. Onun sözlərinə görə, birgə işin nəticəsi olaraq bu ilin mayın-

5 TRASECA ölkəsi rəqəmsal model hazırlamağı hədəfləyir

“Dəmir yolları sahəsinə aid olan tərəfdaşlarla elektron qaimənin tətbiqi ilə bağlı müzakirələr aparılıb”. Bunu TRASECA-nın Baş katibi Aset Asavbayev Bakıda Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün BMT-nin (UN) Xüsusi Proqramının (SPECA) Həftəsi çərçivəsində “SPECA regionunun qlobal miqyaslı rabitə qovşağına çevrilməsi” mövzusunda keçirilən iqtisadi forumda deyib. Onun sözlərinə görə, birgə işin nəticəsi olaraq bu ilin mayın-

rilən iqtisadi forumda deyib. Onun sözlərinə görə, birgə işin nəticəsi olaraq bu ilin mayın-

da beş TRASECA ölkəsi memorandum imzalayıb. *“Bu, elektron CMR-lə bağlı olan razılaşmadır. Bunun əsasında İşçi Qrupu formalaşdırılıb və tədbirlər planı razılaşdırılıb. Burada bir sıra hüquqi, texniki, təşkilatı işlərin görülməsi planlaşdırılır. Hazırda alt qrupu informasiya texnologiyaları ekspertləri rəqəmsal model hazırlamağı hədəfləyir”*, - o qeyd edib.

Bakıda “Gömrük biznes forumu 2023”-ün açılış mərasimi keçirilib

“Gülüstan” sarayında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş silsilə tədbirlər çərçivəsində Dövlət Gömrük Komitəsinin təşkilatçılığı ilə “Gömrük biznes forumu 2023”-ün açılış mərasimi keçirilib. Tədbirdən öncə forumda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Şahmar Mövsümov və Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Şahin Bağirov sərgi ilə tanış olublar. Forumda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Şahmar Mövsümov çıxış edib. O, qeyd edib ki, Azərbaycan döyərlərinin qorunması və təbliği baxımından, dövlətçilik baxımından xalqımız tərəfindən sevilən və rəğbətlə anılan Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı, XX əsr tariximiz ən qüdrətli siması Heydər Əliyev bütün həyat və yaradıcılığını xalqına xidmətə həsr edib: *“Müstəqil Azərbaycanın banisi Heydər Əliyevin həyat və yaradıcılıq yoluna nəzər saldıqda, görürük ki, o ömrünün sonuna kimi gördüyü işlər, fəlsəfəni hə-*

lətinin yaradıcısı, XX əsr tariximiz ən qüdrətli siması Heydər Əliyev bütün həyat və yaradıcılığını xalqına xidmətə həsr edib: *“Müstəqil Azərbaycanın banisi Heydər Əliyevin həyat və yaradıcılıq yoluna nəzər saldıqda, görürük ki, o ömrünün sonuna kimi gördüyü işlər, fəlsəfəni hə-*

yata keçirmək məqsədilə ötən 30 ildə müstəqil dövlət kimi inkişaf edən, ərazi bütövlüyünü bərpa edən, dünya birliyində layiqli yer tutan Azərbaycanın uğur yolunun başlanğıcını qoyub. Bütün bu uğurlar Heydər Əliyevin banisi olduğu milli dövlətçilik konsepsiyasına əsaslanır”.

Avtomatlaşdırılmış Risk Analizi Sistemi dekabrda istifadəyə veriləcək

“Xarici ticarət və biznesin idarə edilməsində mühüm rol oynayan bir neçə alət tərəfimizdən istifadəyə verilib. Bunlardan

elektron hesab səhifəsinin tətbiqi, gömrük biznes subyektləri arasında münasibətlərin vahid elektron bildiriş əsasında təşkil edilməsi və digər bu kimi vacib alətlər artıq istifadədədir”. Bunu Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Şahin Bağirov jurnalistlərə açıqlamasında deyib. Şahin Bağirov vurğulayıb ki, forumda əsas məqsəd yeni alətlər olan “Transxəzər gömrük tranzit portalı”, “Süni intellekt əsaslı avtomatlaşdırılmış risk analizi sistemi”,

“Səlahiyyətli iqtisadi operator proqramı” və “Smart-Bot” mobil tətbiqi kimi konseptual layihələri sahibkarlara təqdim etməkdir. *“Həmçinin yeni Avtomatlaşdırılmış Risk Analizi Sisteminin (ARAS) bu gün təqdimatı baş tutdu. Dekabr ayında ARAS artıq istifadəyə veriləcək. Qeyd olunan layihələr biznes subyektləri üçün asan, şəffaf, təhlükəsiz və sadələşmiş gömrük həllərini bir araya gətirir”*, - deyə Şahin Bağirov əlavə edib.

Xarici ticarət balansında profisit müşahidə olunur

“Biznes ekomühitinin yaxşılaşdırılmasının mühüm qolu iqtisadiyyatın gömrük-vergi tənzimlənməsi sisteminin təkmilləşdirilməsidir. Ölkəmizin investisiya mühitinin cəlbediciliyinin artırılması üçün fiskal alətlərdən aktiv istifadə etməsi ümumi prosesə təkan verir”. Bu fikirləri iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev Bakıda keçirilən “Gömrük Biznes Forumu 2023” tədbirində bildirib. *“Bu il yerli istehsalatda istifadə olunan 300-ə yaxın aralıq mal idxal rüsumundan azad edilib. Bu addım yerli isteh-*

salın maya dəyərinin azaldılmasında, yerli malların xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətinin artırılmasında mühüm rol oynayıb. Hazırda bu proses davam edir”, - deyə nazir müavini qeyd edib. O diqqətə çatdırıb ki, iqtisadiyyatımız qarşısında duran əsas məqsədlərdən biri Azərbaycanın ixrac potensialının artırılmasıdır: *“2023-cü ilin 9 ayı ərzində ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,5 dəfə çox - 500 mln. dollardan çox məhsul daxildə emal gömrük proseduru altında yerləşdirilib. Beləliklə, bu göstərici sö-*

zügedən mexanizmin emal və xidmət sektorunun inkişafı, xüsusilə də ixrac fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu bir daha təsdiqləyir.

23-29 noyabr 2023-cü il

Большинство кровавых преступлений в колониальной истории человечества совершила именно Франция

Об этом, в частности, говорится в обращении Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева участникам международной конференции на тему "Деколонизация: Усиление женщин и развитие", проходящей 21 ноября в Баку при организации Бакинской инициативной группы Движения неприсоединения. "Франция, оккупировавшая десятки стран Африки, Юго-Восточной Азии, в регионе Тихого, Атлантического и Индийского океанов, Латинской Америке, грабившая их богатства и на протяжении многих лет поработавшая их народы, совершила на этих территориях многочисленные военные преступления и преступления против человечности, французские вооруженные силы подвергли геноциду сотни тысяч мирных жителей из-за их этнической и религиозной принадлежности. Работоторговля, которой активно занималась Франция, является одной из самых позорных страниц человечества. Миллионы африканцев стали жертвами французской рабовладельческой политики. Я, как председатель Движения неприсоединения, неоднократно перечислял на конкретных фактах многочисленные преступления против человечности и зверства, совершенные Францией в оккупированных ею странах. Несколько миллионов невинных людей, в том числе женщины и дети были убиты Францией в Алжире, Марокко, Тунисе, Мали, Джибути, Нигерии, Чаде, Сенегале, Бенине, Кот-д'Ивуаре, Центральноафриканской Республике, Габоне, Того, Камеруне, Вьетнаме, Союзе Коморских островов, Гаити и других странах. Франция также несет большую ответственность за убийство более 800 тысяч членов племени тутси в Руанде в 1994 году. Несмотря на провозглашение в 1975 году независимости архипелага Коморские острова, включая Майотту, и утверждение Генеральной Ассамблеей (ГА) ООН суверенитета Коморского государства над островом Майотта, Франция и сегодня

продолжает управлять островом Майотта как своим департаментом. Приняв более 20 резолюций, ГА ООН подтвердила суверенитет Комор над островом Майотта. ООН также осудила и признала недействительными референдумы, организованные Французским правительством на острове Майотта архипелага Коморские острова. Несмотря на многочисленные резолюции ГА ООН, Франция, грубо нарушая международное право, и после этого проводила референдумы на острове Майотта. Следовательно, результаты референдумов незаконны. Наряду с ООН, Исполнительный совет Африканского союза и Организация исламского сотрудничества также приняли решения о принадлежности острова Майотта Коморам. Игнорируя призывы международных организаций и международного сообщества, Франция в 2003 году включила Майотту в свою конституцию. В 2011 году Майотта стала 101-м департаментом Франции, а в 2014 году — ультрапериферийным регионом Евросоюза. Факт предоставления Майотте статуса ультрапериферийного региона ЕС является признанием Майотты составной частью Франции. Как видим, злоупотребляя своим статусом постоянного члена Совета Безопасности ООН и продолжая грубо нарушать нормы и принципы международного права, Франция насильственно присоединила территорию другой страны к своей. Это — откровенная оккупация и аннексия", - говорится в обращении главы государства.

Азербайджан присоединился к меморандуму о создании платформы “зеленой” энергетики

Азербайджан, Румыния, Грузия и Венгрия совместно с Болгарией и ЕС подписали Меморандум о взаимопонимании (MoU) по созданию платформы “зеленой” энергетики. Об этом на своей странице в X сообщил

министр энергетики Азербайджана Парвиз Шахбазов. “В Будапеште у нас состоялась плодотворная встреча по проекту “зеленого энергетического коридора” с участием 4 стран, Болгарии и ЕС. Мы договорились начать технико-экономическое обоснование сразу после тендера и провести встречу операторов систем передачи в декабре в Баку с целью создания совместного предприятия”, - говорится в публикации. Отметим, что основным рынком сбыта “зеленой” энергии из Азербайджана является Европа и уже имеется конкретный проект, в рамках которого будет осуществляться поставка энергии из возобновляемых источников.

Достигнуто предварительное соглашение Израиля и ХАМАС

Переговорщики со стороны Израиля и ХАМАС достигли предварительного соглашения по освобождению заложников, теперь власти Израиля должны одобрить его. Об этом сообщила телекомпания NBC со ссылкой на высокопоставленных американских чиновников. По их словам, предварительное соглашение включает в себя обмен 50 женщин и детей,

удерживаемых движением ХАМАС, на около 150 палестинских заключенных. Как отмечается, число еще уточняется. Также, по соглашению, стороны могут объявить прекращение огня на четыре-пять дней и доставку топлива в сектор Газа. Источник утверждает, что Израиль сам выберет заключенных, каких он освободит из тюрьмы.

Открытие Зангезурского коридора поспособствует экономическому развитию региона

Открытие Зангезурского коридора поспособствует экономическому развитию региона, предоставляя дополнительные источники доходов и расширяя возможности развития для всех государств, желающих участвовать в данном проекте. Об этом сказал Trend в среду украинский военно-политический обозреватель, общественный деятель Алексей Арестович. “Я считаю, что ключевым вопросом является создание транспортного коридора, соединяющего Каспийское и Средиземное моря напрямую, то есть Зангезурского коридора. Более простым и разумным вариантом для Армении кажется установление этого коридора путем заключения ряда экономических соглашений, обеспечивающих свободный трафик между Азербайджаном и его Нахчыванской Автономной Республикой”, - подчеркнул он. Говоря о новых возможностях для региона в будущем, Алексей Арестович отметил, что Азербайджан стоит на пороге увеличения капитализации региона, что приведет к появлению дополнительных возможностей

и средств. Он отметил, что в будущем в регионе возможно строительство новых трубопроводов, инициированных Азербайджаном, аналогичных проекту Баку-Тбилиси-Джейхан, но по более короткому маршруту, через территорию Армении. Алексей Арестович также подчеркнул, что в регионе необходимо установить разграниченное транспортное движение, подключив его к общей мировой системе транспортных коридоров, при этом выходя напрямую в Турцию и порты Средиземного моря.

В 2048 году месторождение “Шах Дениз” все еще будет обладать большим потенциалом

Об этом во время Каспийской технической конференции SPE в Баку сказал менеджер bp по разработке месторождения Азери-Чираг-Гюнешли (АЧГ) Афган Гусейнов. “В 2006 году мы ввели в эксплуатацию месторождение “Шах Дениз”. С тех пор мы добываем значительные объемы газа и поставляем его на региональные и европейские рынки. Мы считаем, что когда срок действия нашего PSA по “Шах

Дениз” истечет в 2048 году, месторождение по-прежнему будет обладать большим потенциалом и продолжать вносить свой вклад в развитие регионального и мирового рынков”, - сказал он. Отметим, что производственная мощность существующих объектов на «Шах Дениз» в настоящее время составляет около 72,1 миллиона стандартных кубических метров газа в сутки, или около 26,3 миллиарда кубических метров в год.

TotalEnergies стремится максимально расширить сотрудничество с азербайджанскими компаниями

Об этом заявил управляющий директор и страновой председатель TotalEnergies Эммануэль Де-Гийебон во время проходящей в Баку Каспийской технической конференции SPE. “У нас есть программа помощи некоторым университетам в образовательном процессе, и мы направляем наших сотрудников в различные сферы нашей деятельности по всему миру. Например, мы ценим, когда наши

азербайджанские сотрудники работают в Африке, Европе и других регионах. Так они приобретают опыт в разных областях деятельности и, возвращаясь в Азербайджан, применяют этот богатый опыт здесь. Также мы считаем важным для страны развивать местный контент, который подразумевает сотрудничество с местными компаниями. Мы стараемся максимально расширить это

сотрудничество, но делаем это требовательно. Работая с местными компаниями, мы ожидаем от них такой же производительности, как и от международных компаний. Мы уверены, что таким образом можем наилучшим образом служить интересам страны, повышая требования к компаниям, с которыми работаем, способствуя усилению конкуренции и развитию промышленности в стране”, - сказал он.

Какая будет средняя пенсия в Азербайджане

В 2024 году планируется увеличение страховой части всех видов пенсий на 20%, при этом средняя трудовая пенсия в следующем году составит 436 манатов, а в 2025 году ожидается увеличение до 483 манатов, сообщил председатель парламентского комитета по труду и социальной политике Муса Гулиев в ходе обсуждения законопроектов «О бюджете Государственного фонда социальной защиты на 2024 год» и «О бюджете Государственного фонда страхования безработицы на 2024 год». Гулиев также отметил, что на финансирование пособий, связанных с временной потерей трудоспособности, декретным отпуском, родами

и уходом за ребенком до 3-х лет, выделено 181,6 млн манатов из страхового фонда, превышая прогноз на 11,2 млн. Планируется, что доходы и расходы страхового фонда в 2024 году будут равны и составят 238 млн манатов, что на 9,3% больше, чем в текущем году. Выступивший депутат Этибар Алиев подчеркнул необходимость определения реального положения в вопросе пенсионного обеспечения через анализ медианной пенсии, указав, что данные о количестве людей, получающих минимальную пенсию, и их отношении к средней пенсии остаются недоступными. Он высказал мнение, что сумму средней пенсии следует считать элитарной,

поскольку ее получает небольшое число людей, в то время как большинство получает пенсии, близкие к минимальным. Депутат также поинтересовался отсутствием в открытом доступе данных о количестве людей, получающих пенсии в различных возрастных категориях (50-55, 60-65, 70 и старше), выражая необходимость выяснения длительности получения пенсии для тех, кто выходит на пенсию в среднем возрасте. Кроме того, Э.Алиев предложил обнародовать структуру страховых выплат, включая информацию о том, сколько выплачивают крупные компании в Фонд страхования. Законопроекты были приняты во втором чтении.

Dünyadakı yeniliklər və innovasiyalar gün keçdikcə tükənir, yoxsa artır?

Reallığın göstərdikləri

Yeniliklərin və kəşflərin bitdiyini düşünən insanlar 1000 il əvvəl də dünyaya gəlsəydi, eyni şeyi düşünərdi...

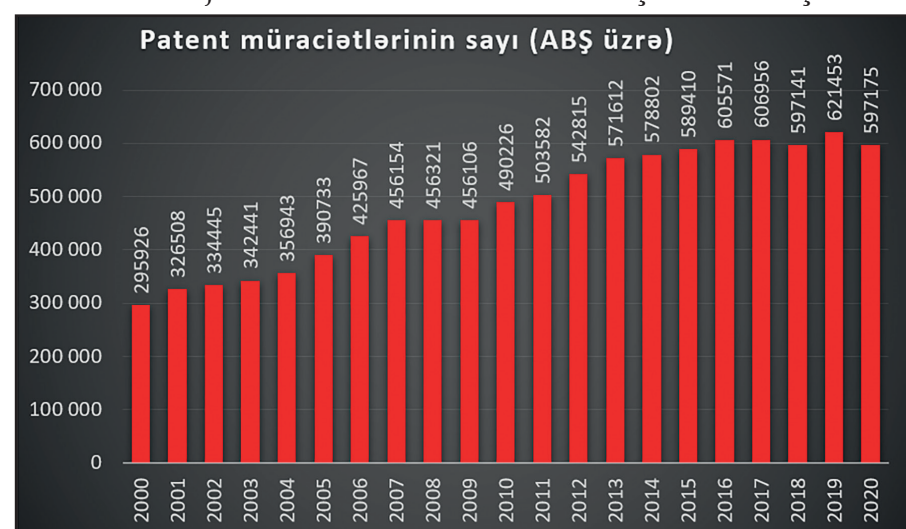
Hər gün texnologiya ilə bağlı müəyyən yeniliklər eşidirik. Bir qrup şəxs deyir ki, artıq kəşflər tükənmək üzrədir. Digər qrup fikirləşir ki, bu, əsla belə deyil. Bəs, reallıq necədir? Doğrudanmı artıq yeniliklər, innovasiyalar bitəcək və hər şey təkrarlanacaq? Yoxsa kəşflər, icadlar və innovasiyalar gün keçdikcə daha da çoxalacaq?!

Kəskin müzakirələrə səbəb olan bu mövzuya reallığın gözü ilə baxmaq və onu müvafiq metodoloji yanaşma ilə nəzərdən keçirmək mümkündür. Bu halda məsələni daha düzgün araşdırmaq və təhlil etmək üçün etibarlı mənbələrə istinad edərək, həqiqəti müşahidə edə bilirik. Belə ki, mən oxucularına bir mühəndis-ekspert, tədqiqatçı kimi Azərbaycanın da üzvü olduğu Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının (WIPO- World Intellectual Property Organization) 2021-ci ilə aid bəzi data-larını vizuallaşdıraraq təqdim etmək istərdim:

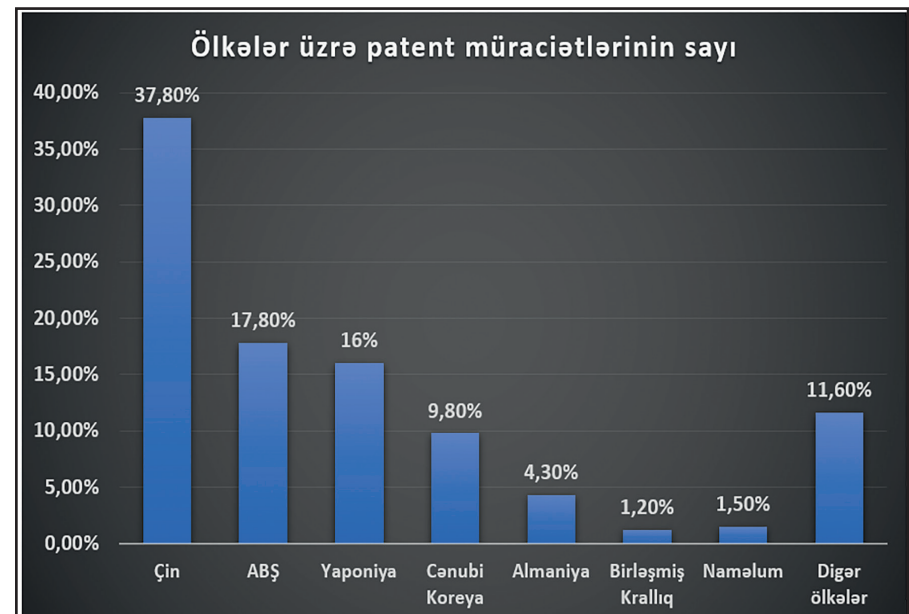

Bəhrux Əliyev, informasiya texnologiyaları üzrə mühəndis-ekspert, tədqiqatçı

Qrafik 2-dən göründüyü kimi, dünyada ən çox patent müraciətləri 10.3%-lə kompüter texnologiyaları üzrədir, ikinci yeri isə elektrik maşınları, aparatlar və enerji sahələrinə aid

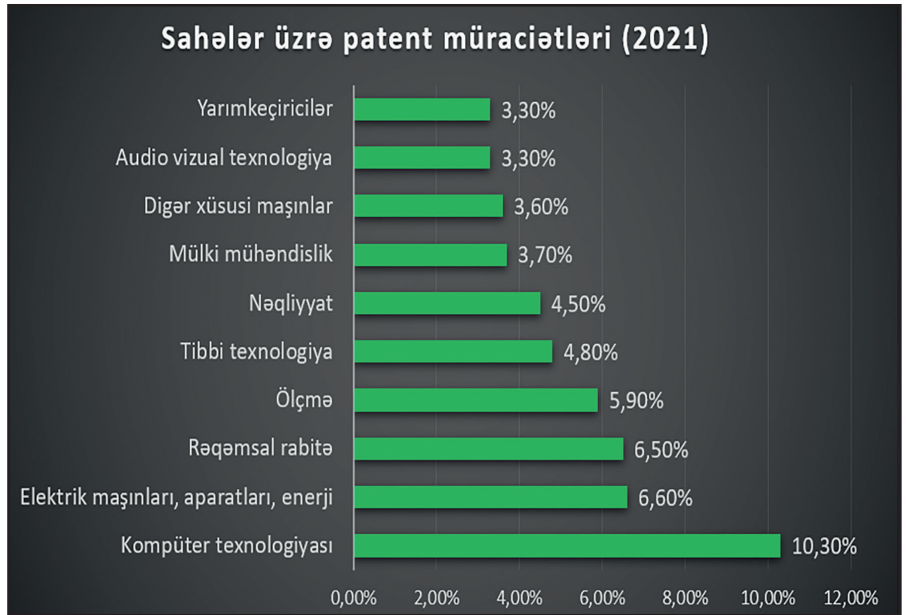

Qrafik 3. Patent müraciətlərinin sayı (ABŞ üzrə)

Qrafik 1. Ölkələr üzrə patent müraciətlərinin sayı

Qrafik 1-də 2021-ci ilin data-ları (məlumatları) göstərir ki, ölkələr patent yarışına davam edirlər. Aparıcı dünya ölkələri bir çox patentləri əldə etmək üçün rəqabət aparırlar. Hər bir patent yeni bir icad, innovasiya, yanaşma və fərqli baxış bucağından xəbər verir. Son illərdə, əsasən Çin Xalq Respublikasının bir çox sahələrdə yeniliklər etməsini, elm və innovasiya sahəsində olan inkişafını patent qeydiyyatında olan yüksək fərqlə də müşahidə etmək mümkündür. Bu ölkə 2021-ci ildə dünya patentlərinin 37.8%-nə sahib olmuşdur. İkinci yerdə 17.8%-lə ABŞ mövqə tutmaqdadır. ABŞ ikinci yerdə olsa belə, ÇXR-in patent sayının yarısına belə çatmır. Bu, ÇXR-in çox ciddi inkişaf göstəricisidir. Üçüncü yeri 16%-lə Yaponiya, dördüncü yeri isə Cənubi Koreya 9.8%-lə tutmaqdadır. Dünyada olan patent müraciətlərinin hansı sahələrdə olduğunu da müşahidə etmək mümkündür:

Qrafik 2. Sahələr üzrə patent müraciətləri

patentlər tutur. Digər sahələri də qrafikdən müşahidə etmək mümkündür. Qrafik 3-də isə ABŞ üzrə 20 illik patent müraciətləri əks olunub. Bu qrafik ABŞ Patent və Əmtəə Nişanları İdarəsinin (USPTO - United States Patent and Trademark Office) data-ları əsasında vizuallaşdırılmışdır. Qrafikdə görünür ki, 2000-ci ildə patent müraciətlərinin sayı 295 mindən çox olduğu halda 2019-cu ildə patent

müraciətlərinin sayı 621 mindən çox olmuşdur. Bəzi illərdə qrafikdə kiçik enişlər görünsə də, ümumi olaraq hər il patent müraciətlərinin sayı artmışdır. Enişlər isə adətən müxtəlif təsiredici məqamlarla əlaqədardır. Məsələn, 2020-ci ildə qrafikdə bir qədər enişin görünməyi COVID-19 pandemiyası və onun fəsadları ilə bağlıdır.

Nəticə olaraq, data-lara əsasən əsaslandırmaq mümkündür ki, yeniliklər, kəşflər, innovasiyalar əsla tükənməyib və gün keçdikcə daha da çoxalır. İnkişaf öz arxasında inkişaf gətirir. Əksi isə absurd və əsassızdır. Bəlkə də irəlidə süni intellektin indi düşünməkdə çətinlik

çəkdiyimiz bir çox imkanlarını görəyik. İnqilabi texnoloji yeniliklərin ayaq səsləri uzaqda deyil. Yeniliklərin və kəşflərin bitdiyini düşünən insanlar 1000 il əvvəl də dünyaya gəlsəydi, eyni şeyi fikirləşib deyərdilər. Zəhinlər və beyinlər yeniliyə açıq olduğu müddətcə hər gün yeni doğan günəşlər və parlaq gələcəklə qarşı qarşıya olaca-ğıq. Yetər ki, niyyətimiz saf və etmək istədiklərimiz bəşəriyyətin inkişafı və faydası üçün olsun. İkinci müzakirələrə səbəb

olan fikir isə texnologiyanın inkişafının iş yerlərini məhv etməsi və işsizliyə səbəb olması fikridir. İnnovasiya və texnologiyaların inkişafı iş yerlərini azaldırmı, yoxsa əksinə, artırır? Ola bilərmi, mövcud iş yerləri yeni iş yerləri ilə əvəzlənsin? Bununla bağlı beynəlxalq qurumların araşdırmalarına əsaslanaraq, onları təhlil edərək, reallığı növbəti məqaləmizdə diqqətinizə çatdıracağıq.

Tibb sahəsində ƏDV-nin hesablanması qaydası dəyişir

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Qanun layihəsi Milli Məclisdə müzakirə olunur.

Marja.az-ın məlumatına görə, "Bizcon Audit" MMC-nin direktor-auditoru Anar Bayramov bildirib ki, Vergi Məcəlləsinə nəzərdə tutulmuş dəyişikliyə əsasən, 2024-cü ildən hesabat dövrü ərzində əhaliyə göstərilən tibbi xidmətlər üzrə nağdsız qaydada POS-terminal vasitəsilə aparılan ödəmələr əsasında formalaşan dövriyyənin 50 faizi 2024-cü il yanvarın 1-dən 3 il müddətinə onun vergi tutulan ümumi dövriyyəsinə çıxılır: "Nağdsız ödəmələr nəzarət-kassa aparatına vahid əməliyyat sistemində inteqrasiya edilmiş POS-terminal va-

sitəsilə aparılmalıdır. Məsələn, klinikanın göstərdiyi hər hansı tibbi xidmətin dəyəri ƏDV daxil 1180 manatdır. Müştəri POS-terminal ilə 1180 manatı klinikaya ödəyir. Lakin klinika aylıq ƏDV bəyannaməsi təqdim edərkən vergi tutulan dövriyyə kimi 500 manat qeyd

edəcək və 90 manat ƏDV-ni büdcəyə hesablayıb ödəyəcək. Digər bir mühüm məqam isə vətəndaş tərəfindən ödənilən 180 manat ƏDV-nin ancaq 90 manat hissəsinin klinika tərəfindən büdcəyə ödənilməsidir. Digər 90 manat klinikanın gəliri hesab edilir.

Azərbaycanın nəql etdiyi qazın 55 faizdən çoxu Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin payına düşür

Yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycanın magistral təbii qaz kəmərləri ilə 32 milyard 963,9 milyon kubmetr təbii qaz nəql edilib və əvvəlki ilin eyni aylarına nisbətən 4 faiz artım müşahidə olunub.

Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə,

on ayda qaz nəqlinin 55,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri - CQBK) boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilib. Bu kəmərlə təbii qaz ixracı ötən ilin müvafiq ayları ilə müqayisədə 6,6 faiz artaraq 18 milyard 209,8 milyon kubmetr olub.

Sənaye məhsulunun 68,1 faizi mədənçixarma sektorunda istehsal edilib

Bu ilin yanvar-oktyabr aylarında neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 2,4 faiz azalıb, sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda isə 7,4 faiz artıb. Dövlət Statistika Komitəsindən bildirilib ki, sənaye məhsulunun 68,1 faizi mədənçixarma, 26,6 faizi emal, 4,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,9 faizi isə su təchiz-

zadı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunub. Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında qeyri-neft-qaz məhsullarının ixracı isə ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 10,6 faiz, real ifadədə 6,2 faiz artaraq 2 milyard 434,3 milyon dollara bərabər olub. Qeyri-neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dayərində Rusiyaya (32,3 faiz), Tür-

kiyəyə (26,0 faiz), Gürcüstana (9,9 faiz), İsveçrəyə (4,6 faiz), Qazaxıstana (3,2 faiz), Türkmənistan (2,6 faiz), Ukraynaya (2,1 faiz), Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (1,9 faiz), Özbəkistana (1,4 faiz), Qırğızıstana (1,3 faiz), Rumıniyaya (1,2 faiz), İtaliyaya (1,2 faiz), Çinə (1,0 faiz), Latviyaya (1,0 faiz), Almaniya (1,0 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil edib.

"Şimal" Elektrik Stansiyası ərazisində Tədris və Laboratoriya Mərkəzi yaradılacaq

Mingəçevirdə yerləşən "Azərbaycan" İstilik Elektrik Stansiyasının ərazisində inşa edilən 1280 meqavatlıq yeni elektrik stansiyasına İtaliyanın Ansaldo Energia şirkəti tərəfindən istehsal olunan 2 ədəd qaz turbin və 2 ədəd generator gəmiyə yüklənərək Azərbaycana göndərilib və Bakıdakı limandan ən ağır yüklərin daşınmasını həyata keçirən xüsusi qoşqulu vasitələrlə Mingəçevirə daşınıb. "AzərEnerji" ASC-dən bildirilib ki, hər birinin çəkisi 300-400 ton olan turbin və generatorlar yollu körpülərin altından xüsusi tədbirlər görüldürək keçirilib. Beləliklə, "Ansaldo Energia" şirkəti tərəfindən

göndərilən 2 dəst turbin və generatorlar artıq yerinə qoyulub, 2 dəsti isə hazırda sifarişə uyğun olaraq İtaliyada yığılır və gələn ilin ilk aylarında göndəriləcək. Bununla yanaşı, İtaliyanın "Ansaldo Energia" şirkətinin rəhbəri Fabbrizio Fabrinin təbrik ediyi nümayəndə heyəti yeni tikilən elektrik

stansiyasına gəlib. Sonra İtaliya-Azərbaycan dostluğu, işin gedişatı, tikinti-quraşdırma işləri ilə bağlı iclas keçirilib. İclasda "Ansaldo" ilə "AzərEnerji" arasında köməkçi avadanlıqların istehsalı, kadr mübadiləsi, ehtiyat hissələrin hazırlanması və digər məqamlarla bağlı geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Səfərin sonunda "Ansaldo Energia" şirkətinin nümayəndə heyəti ADA Universitetində olublar və İtaliya-Azərbaycan Universiteti layihəsi çərçivəsində ADA Universiteti, "AzərEnerji" ASC, "Ansaldo Energia" və Turin Universiteti arasında anlaşma memorandumu imzalanıb.

Neft-qaz sektoruna investisiyanın həcmi 20 faizdən çox artıb

Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında neft-qaz sektoruna 4 milyard 913,5 milyon manatlıq vəsait yönəldilib. Dövlət Statistika Komitəsindən bildirilib ki, həmin dövr ərzində ölkənin

neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 20,4 faiz artıb. Qeyd edək ki, 2022-ci ilin müvafiq dövründə sözügedən göstərici 3 milyard 945,2 milyon manat səviyyəsində olub.

23-29 noyabr 2023-cü il

Samux rayonu müstəqillik illərində

Rayonun tarixi barədə. Səfəraliyyəv rayonu Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 24 yanvar 1939-cu il tarixli 4 sayılı qərarı ilə Kirovabad (hazırkı Gəncə) şəhərinin ərazisində yaradılmışdır. Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 16 yanvar 1940-cı il tarixli 11 sayılı qərarı ilə Kirovabad şəhər rayonlarının tərkibindən çıxarılaraq, respublika rayonlarının tərkibinə daxil edilmişdir. 1948-ci ildən başlayaraq Mingəçevir Su Elektrik Stansiyasının tikintisi ilə bağlı ərazisinin çox hissəsi su altında qalmış, 1931-ci il 24 noyabrda yaradılmış keçmiş Samux rayonu Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 28 yanvar 1954-cü il tarixli qərarı ilə ləğv edilərək, Səfəraliyyəv rayonuna birləşdirilmişdir.

Azərbaycan SSR Ali Sovetinin 4 dekabr 1959-cu il tarixli qərarı ilə Səfəraliyyəv rayonu müstəqil rayon kimi ləğv edilərək, Gəncə şəhərinə birləşdirilmişdir. 1963-cü ilin yanvar ayından etibarən keçmiş Səfəraliyyəv rayonunun ərazisi Xanlar (hazırda Göygöl rayonu) rayonunun tərkibinə daxil edilmişdir.

Samux rayonu Azərbaycan Respublikası Ali Soveti Milli Şurasının 18 fevral 1992-ci il tarixli 72 sayılı qərarı ilə mərkəzi Səfəraliyyəv şəhər tipli qəsəbəsi olmaqla keçmiş Səfəraliyyəv rayonunun ərazisində təşkil edilmişdir. Milli Şuranın 31 dekabr 1992-ci il tarixli qərarı ilə Səfəraliyyəv qəsəbəsinin adı dəyişdirilərək, Nəbiəğalı qəsəbəsi adlandırılmışdır. “Azərbaycan Respublikasının Samux rayonunun inzibati ərazi bölgüsündə qismən dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 13 iyun 2008-ci il tarixli Qanunu ilə Nəbiəğalı qəsəbəsi və Kola-yır kəndi birləşdirilərək, Samux qəsəbəsi adlandırılmış və Samux qəsəbəsinə şəhər statusu verilmişdir.

Samux mahalının adı xarabalıqları Samux meşələrində hələ XX yüzilliyin başlanğıcında qalmaqda olan Samux şəhərinin adındandır. Bu şəhərin ərazisi Kürün hər iki sahilində Qazannı dağlarının ətəklərini - Qanlı Qobu ilə Qabırrı vadisi arasında olan ərazini əhatə edirdi. Tədqiqatçıların əsərlərində Samux toponiminin alban sözü olub, meşəlik, ov yeri mənasını bildirdiyi əsaslandırılır. Digər mənbələrə görə, Samux üç çayın (Kür, Qabırrı, Alazan) birləşdiyi yer mənasını bildirir. Vaxtilə rayonun ərazisi Qafqaz Albaniya dövlətinin tərkibində olmuşdur. XVIII əsrdə Samux Gəncə xanlığının dörd vilayətindən biri idi.

Relyefi. Samux rayonu Gəncə-Qazax bölgəsinə və Orta Kür iqtisadi rayonuna daxildir. İqlimi quru kontinentaldır. Ərazisi 1455 km².-dir. Ondan 1082 km². dövlət fond torpaqları, 82 km². bələdiyyə, 133 km² xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlardır. Rayonda 708 km² kənd təsərrüfatına yararlı torpaq vardır. Samux rayonunda 23 inzibati ərazi vahidliyi, 35 yaşayış məntəqəsi vardır. Bunlardan 1-i şəhər, 5-i qəsəbə və 29-u kənddir. Burada 23 bələdiyyə fəaliyyət göstərir. Rayonun ərazisi Gəncə şəhəri, Göygöl, Şəmkir, Tovuz, Qax, Yevlax, Goranboy rayonları və Gürcüstan Respublikası ilə həmsərhəddir. Samux rayonunun ərazisi əsasən düzənlikdir. Ərazinin bir hissəsi Kür çökəkliyinə, Ceyrançöl fiziki-coğrafi sahəsinə, Boz dağ massivinə düşməklə, şimaldan Alazan vadisi ilə əhatə olunmuşdur. Rayonun ərazisindən Kür, Qabırçıqay (İori), Alazan (Qanıx), Gəncəçay və Qoşqarçay çayları keçir. Samux rayonunun ərazisində - Qabırçıqayın sol sahilində, dəniz səviyyəsindən 400-600 metr yüksəklikdə, Elləroyuğu adlanan dağ silsiləsində, 392 ha sahədə təbii halda yayılmış, yalnız bu ərazidə rast gəlinən relikt Eldar şamı meşəliyi mövcuddur. Bu unikal sahə Qafqaz təbiətində ilk olaraq Eldar Şamı meşəliyi kimi hələ 1910-cu ildə qoruq ərazisi elan edilmişdir. Vətəni Azərbaycan olan Eldar şamı qonşu ölkələrlə yanaşı, Orta Asiya Respublikasının səhralarında, Şərqi Asiya ölkələrində, Rumıniyada, Bolqarıstanda, hətta okeanın o tayında - ABŞ-da mədəni əkin sahələri kimi geniş yayılmışdır. Eldar şamı qoruğu dünya alimlərinin diqqətini cəlb etmişdir. Həmin ərazidə “Qırmızı kitab”a daxil edilmiş Eldar şamı ilə yanaşı, qiymətli ardıc və saqqız ağacları da inkişaf etmişdir. Respublika Nazirlər Sovetinin 16 may

1958-ci il tarixli qərarı ilə Eldar Şamı meşəliyi Türyançay Dövlət Təbiət Qoruğunun tərkibində olmuş, 1965-ci ildə Göy-Göl Dövlət Təbiət Qoruğu bərpa edildikdən sonra 16 dekabr 2004-cü il tarixədək filial kimi fəaliyyət göstərmişdir. Eldar şamı hələ 1901-ci ildən rus alimi S.Medvedyev tərəfindən öyrənilərək, dünyada analoqu olmayan relikt növ kimi qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 dekabr 2004-cü il tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının xüsusi mühafizə olunan əraziləri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, səciyyəvi, nadir təbiət komplekslərinin və obyektlərinin təbii vəziyyətdə saxlanması məqsədi ilə Samux rayon inzibati ərazisində 1686 hektar sahədə Eldar Şamı Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılmışdır.

İqtisadi xarakteristikası. Rayonun kənd təsərrüfatının əsasını üzümçülük, heyvandarlıq, taxılçılıq, həmçinin tərəvəz-

çilik, meyvəçilik təşkil edir. Bu yerlər üzümçülüyn inkişafı üçün əlverişlidir. İri üzüm salımları gün kimi alışıb yanır. Meşələri canlı təbiət muzeyidir. Həyat boz dağlara doğru da addımlayır. İl payıza dönəndə Samuxun Ceyrançöl qışlağı çadırlar, binələr şəhərciyinə çevrilir. “Paşa Holding”-in Samuxda fəaliyyəti. Dövlət başçısı kənd təsərrüfatının ən müasir texnologiyalar və elmi əsaslar üzərində inkişaf etdirilməsinə aqır siyasətimizin mərkəzində dayanan vacib məsələ kimi önəm verir. Ölkəmizdə aqroparklar məhz bu prinsiplər üzərində yaradılır. Samux rayonunda kənd təsərrüfatı əhalinin əsas məşğuliyyət sahəsidir. Rayon Gəncə şəhəri yaxınlığında yerləşdiyi üçün əhalinin xeyli hissəsi şəhərdə müxtəlif müəssisələrdə çalışır. Ucqar kənd əhalisi isə əsasən bitkiçilik və heyvandarlıqla məşğul olurlar. Rayonun magistral yollardan bir qədər aralı olması burada bir çox sahələrə investisiya qoyulmasına mənfi təsir göstərir. Bu gün ölkə rəhbərliyinin regionlara diqqət və qayğısi hesabına Samux rayonunda hələ qüdrətli hesab etdiyimiz SSRİ dövründə belə dövrüyyə cəlb edilməsi mümkün olmayan, Kür çayının sahillərində suvarılması çətin hesab edilən torpaqların xeyli hissəsində artıq kənd təsərrüfatının inkişafına imkan yaradılıb. Son illərdə ölkəmizdə aqrar sahədə yeni təsərrüfatçılıq formaları yaradılmışdır. Belə təsərrüfatlardan biri olan “Agro Dairy” MMC regionlarda kənd təsərrüfatı infrastrukturunun yaxşılaşdırılması, müasir texnika və innovasiyaların tətbiqi ilə yüksək məhsuldarlığa malik keyfiyyətli məhsul əldə etməyə nail olmuşdur. “Agro Dairy” MMC Samux rayonunun Qaraağac kəndi ərazisində ümumi sahəsi 2698 hektar olan intensiv bitkiçilik təsərrüfatı yaratmışdır. Hazırda rayonda təsərrüfat uğurla fəaliyyət götürür. Yeni əraziləri əkin dövrüyyəsinə cəlb etmək bitkiçilik məhsullarının boluğunun yaranmasına, ərazidə yaşayan əhalini işə cəlb etmək isə məşğulluğun yüksəlməsinə və həyat şəraitinin yaxşılaşmasına xidmət göstərir.

REGIONLARIN İNKİŞAFINA DAİR DÖVLƏT PROQRAMLARI

2003-cü ildə keçirilən prezident seçkilərində İlham Əliyev Azərbaycan Respub-

likasının Prezidenti seçildi. Andıçmə mərasimində “Mən xalqımın hər bir vətəndaşının prezidenti olacağam” söyləyən İlham Əliyev prezidentliyi dövründə regionlarda həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf proqramları çərçivəsində ölkə vətəndaşlarının yaşayış tərzini və rifah halını yaxşılaşdırmaqla bunu sübut etmişdir. Prezidentimizin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın yeni müasir dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasını təmin edə biləcək iqtisadi strategiya hazırlanmış və uğurla həyata keçirilməkdədir. Dövlət başçısının prezidentliyi dövründə verdiyi ilk fərmanlar da məhz sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri və regionların sosial-iqtisadi inkişafı haqqında olmuşdur. Prezidentlik fəaliyyətinin ilk dövründə İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasında sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri haqqında” 24 noyabr 2003-cü il tarixli fərmanı verməsi heç də təsadü-

dirilməsini özündə ehtiva edirdi. Dövlət proqramlarının icra olunduğu 2004-2018-ci illər ərzində ümumi daxili məhsul 3,3 dəfə, o cümlədən qeyri-neft sektoru 2,8 dəfə, sənaye 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,7 dəfə artmışdır. Bu müddətdə həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ölkədə 1,5 milyon daimi olmaqla 2 milyondan çox yeni iş yeri, 100 mindən çox müəssisə yaradılmış, işsizlik 5 faizə, yoxsulluq səviyyəsi isə 5,1 faizə enmişdir. Dövlət proqramları çərçivəsində görülmüş genişmiqyaslı işlər regionların qarşısındakı illərdə inkişafı üçün də möhkəm zəmin yaratmışdır. Hazırda “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı” uğurla həyata keçirilir. Proqram çərçivəsində görülmə əsas tədbirlərdən biri də Azərbaycan məhsullarının ixrac coğrafiyasını genişləndirməkdir. Bu istiqamətdə əsas məqsəd

Yusif Əbülfət oğlu Hübətov, iqtisad üzrə elmlər doktoru, Sərkər kənd sakini

Koreya Respublikası, İtaliya və Türkiyədən gətirilmiş ən müasir avadanlıqlar quraşdırılmışdır. Burada cərrahiyyə, terapiya, uşaq xəstəlikləri, nevrologiya, travmatologiya, LOR, infeksiya xəstəlikləri, şüa-diaqnostika, reanimasiya, doquş, hemodializ, yoluxucu xəstəliklər, təcili tibbi yardım şöbələri yaradılmışdır. Samux rayonuna səfəri zamanı İlham Əliyev rayonun Sərkər kəndində Heydər Əliyev Fondu hesabına tikintisi başa çatmış bir sıra sosial obyektlərin açılışında da iştirak etmişdir. Ölkəmizin iqtisadi inkişafında Heydər Əliyev Fondu xüsusi fəaliyyəti ilə seçilir. Bu fondun hesabına ölkənin bütün regionlarında mühüm layihələr həyata keçirilməkdədir. Ötən dövr ərzində yaşadığım Sərkər kəndində bir çox sosial təminatlı layihələr həyata keçirilmişdir. Fond hesabına 2020-ci ildə doğulub, boya-baş çatmış və təhsil aldığı Sərkər kəndində müasir tələblərə cavab verən 800 şagird yerlik tam orta məktəb və körpələr evi-uşaq bağçası inşa edilərək istifadəyə verilmişdir. Sərkər kəndi ilə yanaşı, 2020-ci ildə Samux rayonunun Ziyadlı kəndində 523 yerlik orta məktəb əsaslı təmir olunub, körpələr evi-uşaq bağçası üçün yeni bina inşa edilib.

Heydər Əliyev Fondunun “Təhsilə dəstək” layihəsi çərçivəsində inşa olunan Sərkər kənd uşaq musiqi məktəbinin yeni binası istifadəyə verilmişdir. Sərkər kənd musiqi məktəbi 2002-ci ildən 1935-ci ildə inşa edilmiş kolxoza aid birmərtəbəli tikilidə fəaliyyət göstərirdi. Məktəb binası ötən dövr ərzində köhnəlməş və yarasız vəziyyətə düşmüşdü. Məktəbin tikintisi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən 2021-ci ilin iyulunda başlanmış və elə həmin ilin noyabrında da tikinti-təmir işləri yüksək səviyyədə yekunlaşmışdır. Məktəb 300 şagird yerlik olmaqla, ərazisi 0,5 hektar, üçmərtəbəli korpusun sahəsi isə 2500 kv.m-dir. Bina 8 ballıq zəlzələyə davamlıdır. Məktəbin binasında 29 dərs otağı, orkestr, xor və tibb otaqları, qarderob, kitabxana, yeməkhana və akt zalı vardır. Təhsil ocağı müasir tələblərə uyğun olaraq, zəruri vasitələrlə yüksək səviyyədə təmin olunub.

Ərazidə həmçinin Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 6 min nəfərə yaxın sakinə xidmət göstərə biləcək tibb məntəqəsi tikilib istifadəyə verilmişdir. Bu gün əminliklə deyə bilərəm ki, ümumilikdə Samux rayonu və yaşadığım Sərkər kəndi hazırda ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin xüsusi qayğısi ilə özünün tarixi günlərini yaşayır. Kəndin mərkəzi kiçik şəhərciyə çevrilmişdir. Burada tam orta məktəb, uşaq bağçası, musiqi məktəbi, park, tibb məntəqəsi gözəl bir kompozisiya yaradır. Burada salınmış parkda yeni işə salınmış sosial müəssisələrdə çalışan işçilərin və kənd əhalisinin asudə vaxtlarında istirahət etməsi üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Son illərdə Samux rayonunda istər iqtisadi, istərsə də sosial yönümlü tədbirlərin həyata keçirilməsi rayon əhalisinin məşğulluq səviyyəsini və həyat şəraitini yaxşılaşdırmışdır. Biz samuxlular ölkə rəhbərliyinə, şəxsən Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarına minnətdarlıq və daim onun apardığı uğurlu siyasəti dəstəkləyirik.

rəqəbatqabiliyyətli və yüksək keyfiyyət standartlarına malik yerli məhsulların “Made in Azerbaijan” brendi adı altında xarici bazarlara çıxışını genişləndirməkdir. Dövlət proqramının uğurlu icrası nəticəsində əvvəlki illə müqayisədə 2019-cu ildə kənd təsərrüfatının emal müəssisələrinin ixracında ümumilikdə 14 faiz artım müşahidə edilmiş və bu tendensiya növbəti illərdə də davam etdirilmişdir. Proqram çərçivəsində qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi hesabına bu sahə məhsullarının ixracda payının artırılması istiqamətində əməli tədbirlər həyata keçirilir. Yuxarıda qeyd edilən Dövlət Proqramları yaşadığım Samux rayonundan da yan keçməmişdir. Müstəqillikdən ötən dövr ərzində həyata keçirilən Proqramlar çərçivəsində rayon iqtisadi və sosial cəhətdən inkişaf etmiş, əhalinin həyat səviyyəsi xeyli yüksəlmişdir.

Ölkə prezidentinin Samux rayonuna qayğısi

Hazırda ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin Samux rayonuna göstərdiyi xüsusi qayğı rayonumuzun gündən-günə inkişafına şərait yaratmışdır. Samux rayonunda 2003-cü ildən başlayaraq 2019-cu ilin sonuna qədər məhsul istehsalı 3,5 dəfə, sənaye 3,9 dəfə, kənd təsərrüfatı 2,6 dəfə artmışdır. 2020-ci ilin birinci rübünədək Samuxda əhalinin məşğulluq səviyyəsi yüksəlmiş, ümumilikdə 24 787 yeni iş yeri açılmışdır. “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı” Samuxda uğurla həyata keçirilir. Qeyd edək ki, ölkə prezidenti hakimiyyətdə olduğu dövr ərzində dəfələrlə Samuxda səfərdə olub. Bu səfərlər rayonun inkişafında mühüm rol oynayıb.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev 07 avqust 2023-cü ildə Samux rayonuna növbəti səfəri çərçivəsində Samux rayon Mərkəzi Xəstəxanasının açılışında iştirak etmişdir.

Samux rayon Mərkəzi Xəstəxanasının tikintisinə 2019-cu ildə başlanmış və bu ilin avqustunda inşaat işləri başa çatmışdır. Xəstəxananın ərazisi 2,0 hektar olmaqla 90 cərpayılıqdır. Tibb müəssisəsinin üçmərtəbəli binasında Samux əhalisinə ən müasir tələblər səviyyəsində səhiyyə xidməti göstərilməsi üçün hər cür şərait vardır. Xəstəxanada Yaponiya,

İsrail və HƏMAS girovların mübadiləsi ilə bağlı razılığa gəliblər

İsrail Nazirlər Kabineti HƏMAS ilə razılaşmanın bir hissəsi olaraq dörd günlük humanitar atəşkəs ərzində 50 girovun azad ediləcəyini açıqlayıb. İlk olaraq qadın və uşaqların azad ediləcəyi qeyd edilir. Qeyd edək ki, oktyabrın 7-də İsrailə hücumlar olunub. Əv-

vəlcə Qəzza bölgəsindən reaktiv mərmilərlə kütləvi atəş açılıb, daha sonra döyüşçülər əraziyə qurudan, havadan və sudan daxil olublar. İsrail müharibə vəziyyəti elan edib. Bundan başqa, İsrailin müdafiə naziri Yoav Qallant ehtiyatda olan hərbiçilərin kütləvi çağırışını elan edib.

“Qəzzada İsrail üçün heç bir təhlükə qalmayacağını təmin edəcəyik”

“Müvəqqəti atəşkəs əldə olunsa belə, HƏMAS ilə müharibəni davam etdirəcəyik”. Bu fikirləri İsrailin Baş naziri Benyamin Netanyahu bildirib. “Biz müharibəni davam etdiririk və bütün məqsədlərə çat-

tana qədər davam edəcəyik. Biz HƏMAS-ı məhv edəcəyik, oğurlananların hamısını geri qaytaracağıq və Qəzzada İsrail üçün heç bir təhlükə qalmayacağını təmin edəcəyik”, - deyərək Netanyahu qeyd edib.

Brenda Şaffer USAID rəhbərinə ermənilərlə bağlı cavab verdi

ABŞ Ali hərbi-dəniz donanma məktəbinin müəllimi, xarici siyasət üzrə mütəxəssis Brenda Şaffer USAID-nin direktoru Samanta Pauerə Qarabağı könnüllü tərk edən erməniəsilli şəxslərlə bağlı cavab verib. Bu barədə B.Şaffer “X” sosial media hesabında qeyd edib. “Siz Qarabağda yaşamış Ermənistandan olan 12 min hərbiçi

və onların ailə üzvləri (daha 20 min) ilə də danışdınız mı? Onlar, yəqin ki, evlərinə qayıtmağa şad olublar”, - deyərək bildirib. Qeyd edək ki, S.Pauer öz “X” sosial media hesabında bildirib ki, Ermənistanla səfəri zamanı Qarabağı könnüllü tərk edən erməniəsilli şəxslərlə görüşüb.

“8 Noyabr – Zəfər günü” Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin tələbələrinin yazılarında

Vətən müharibəsi Azərbaycan xalqının Qarabağ həsrətinə son qoyub, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ən müasir standartlarla bərpa və yenidənqurma işlərinə başlanılıb, Qarabağa həyat qayıdıb.

BÖYÜK QAYIDIŞ

mizi nümayiş etdirir və gələcək nəsillərə yol göstəririk. Birgə Bəyannamədə tarixi Qars müqə-

tarixi-mədəni bəhəşliqlərə malik Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonları vahid iqtisadi rayonda – Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda birləşdirildi. Ağdam, Şuşa, Füzuli, Tərtər, Xocavənd, Xocalı rayonları və Xankəndi şəhəri, habelə Qarabağ bölgəsinə aid olan Ağcabədi və Bərdə rayonları da daxil olmaqla özünəməxsus zəngin tarixi-mədəni irsə, əsrarəngiz təbiətə malik qədim Qarabağ bölgəsi Qarabağ iqtisadi rayonuna çevrildi. Beləliklə, SSRİ dövründə Azərbaycan xalqının üzləşdiyi daha bir tarixi ədalətsizliyi Prezident İlham Əliyev aradan qaldırdı: “...1923-cü ildə bizim ərazimizdə süni bir qurum yaradıldı - Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti, hansı ki, bunun yaradılmasının heç bir əsası yox idi... Əgər 1923-cü il 7 iyul tarixi xalqımızın faciəsi idisə, 2021-ci ildə biz artıq bu qara səhifəni də qapadıq. Artıq 7 iyul gözəl bir tarix kimi tarixdə qalacaq. Çünki 2021-ci il iyunun 7-də mənim tərəfimdən Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonalarının yaradılmasına dair Fərman imzalandı, tarixi ədalət bərpa edildi”. Tezlikdə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur cənnətə çevriləcək. Hazırda işğaldan azad edilmiş bütün ərazilər böyük quruculuq və bərpa dövrünü yaşayır, böyük qayıdışa hazırlaşır.

ADİU-nun Maliyyə və mühasibat fakültəsinin 662-ci qrup tələbəsi Məcidzadə Müzəmməd

2021-ci il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Şuşada imzalanmış müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsində də Zəngəzur dəhlizinin açılması üçün bölgənin həyatında yeni mərhələ olacağı öz əksini tapıb. Şuşa Bəyannaməsinin tarixi əhəmiyyətini Prezident İlham Əliyev dəqiq ifadə edib: “Bəyannamədə xalqlarımızın böyük liderləri, öndərləri Mustafa Kamal Atatürkün və Heydər Əliyevin kəlamları öz əksini tapıb. XX əsrin əvvəllərində Mustafa Kamal Atatürk demişdir: “Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir”. XX əsrin sonlarında Heydər Əliyev demişdir: “Türkiyə və Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir”. “Bu tarixi sözlər, kəlamlar bizim fəaliyyətimiz üçün əsas amildir. Biz bu vəsiyyətə sadıq və XXI əsrdə azad edilmiş Şuşada Müttəfiqlik Bəyannaməsini imzalayarkən əcdadlarımıza sadıqlıyı-

viləsinə istinad edilir. Tarixi Qars müqaviləsi düz 100 il bundan əvvəl imzalanmışdır. Bu da böyük rəmzi mənə daşıyır. Azad edilmiş Şuşa şəhərində 100 ildən sonra müttəfiqlik haqqında imzalanmış Birgə Bəyannamə bizim gələcək iş birli-mizin istiqamətini göstərir”, - deyərək Prezident İlham Əliyev demişdir. 2021-ci il iyunun 7-də imzalanmış daha bir tarixi sənəd - “Azərbaycan Respublikasında iqtisadi rayonların yeni bölgüsü haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı” Vətən müharibəsinin əsas nəticələrindən birinə çevrildi. Bu Fərmanla Zəngəzur dağ silsiləsi ilə əhatə olunan, Laçın və Kəlbəcərdən Naxçıvana qədər böyük bir ərazini tutan Zəngəzur yaylasının şərq hissəsində, Ermənistanla sərhəddə yerləşmiş və eyni coğrafi məkanda, tarixən birlikdə, habelə uzun illər 1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində olmuş və ənənəvi sosial-iqtisadi,

Dövlət Gömrük Komitəsinin Tibbi Xidmət İdarəsinin nümayəndələri Beynəlxalq Konfransda iştirak ediblər

21-23 noyabr 2023-cü il tarixlərində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının təşəbbüsü ilə Antimikrob Rezistentliyinin qarşısının alınması mövzusunda Beynəlxalq Konfrans həyata keçirilib. Konfransda ölkə ərazisində infeksiyaların profilaktikasına dair aparılan tədbirlər müzakirə olunub, beynəlxalq təcrübə mübadiləsi aparılıb. Konfransda DGK-nın Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi Ceyhun Məmmədov, Tibbi Xidmət İdarəsinin rəis müavini Şahlar Mirqasım və İsmayıl Əfəndiyev və Sanitar Karantin Xidmətinin nümayəndələri iştirak ediblər. Ölkə sərhədində aparılan profilaktik tədbirlər barədə Dövlət Gömrük Komitəsinin Tibbi Xidmət İdarəsinin rəis müavini Mirqasım Şahlar geniş təqdimatla çıxış edib. Təqdimatda Tibbi Xidmət İdarəsinin Sani-

tar-Karantin Xidməti tərəfindən aparılan tədbirlər, pandemiya zamanı və həmçinin son dövrlərdə görülmüş işlər, qurumlararası əməkdaşlıq, gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində aparılan əks-epidemiya tədbirləri, sanitariya-maarifləndirici işin aparılması, eyni zamanda sərhəddə ilk tibbi yardım təlimləri-

nin təşkilatı ilə bağlı məlumatlar geniş əksini tapmışdır. Rəis müavini Şahlar Mirqasım Beynəlxalq platformadan istifadə edərək, Dövlət Gömrük Komitəsində aparılan genişmiqyaslı islahatlar, habelə “Gömrük İNKİŞAF modeli” barəsində tədbir iştirakçılarına məlumat verib.

Bakı SOS Uşaq kəndinin iki sakini Mərkəzi Gömrük Hospitalında uğurla əməliyyat olunub

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Tibbi Xidmət İdarəsinin Mərkəzi Hospitalında “SOS Uşaq Kəndləri-Azərbaycan” Assosiasiyasının Bakı şəhərində yerləşən SOS Uşaq kəndinin iki sakini əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində uğurla əməliyyat olunub. “20 noyabr Beynəlxalq Uşaq Hüquqlarının Müdafiəsi Günü”ndə əməliyyat olunan uşaqlar 21 noyabr tarixində evə yazılıblar.

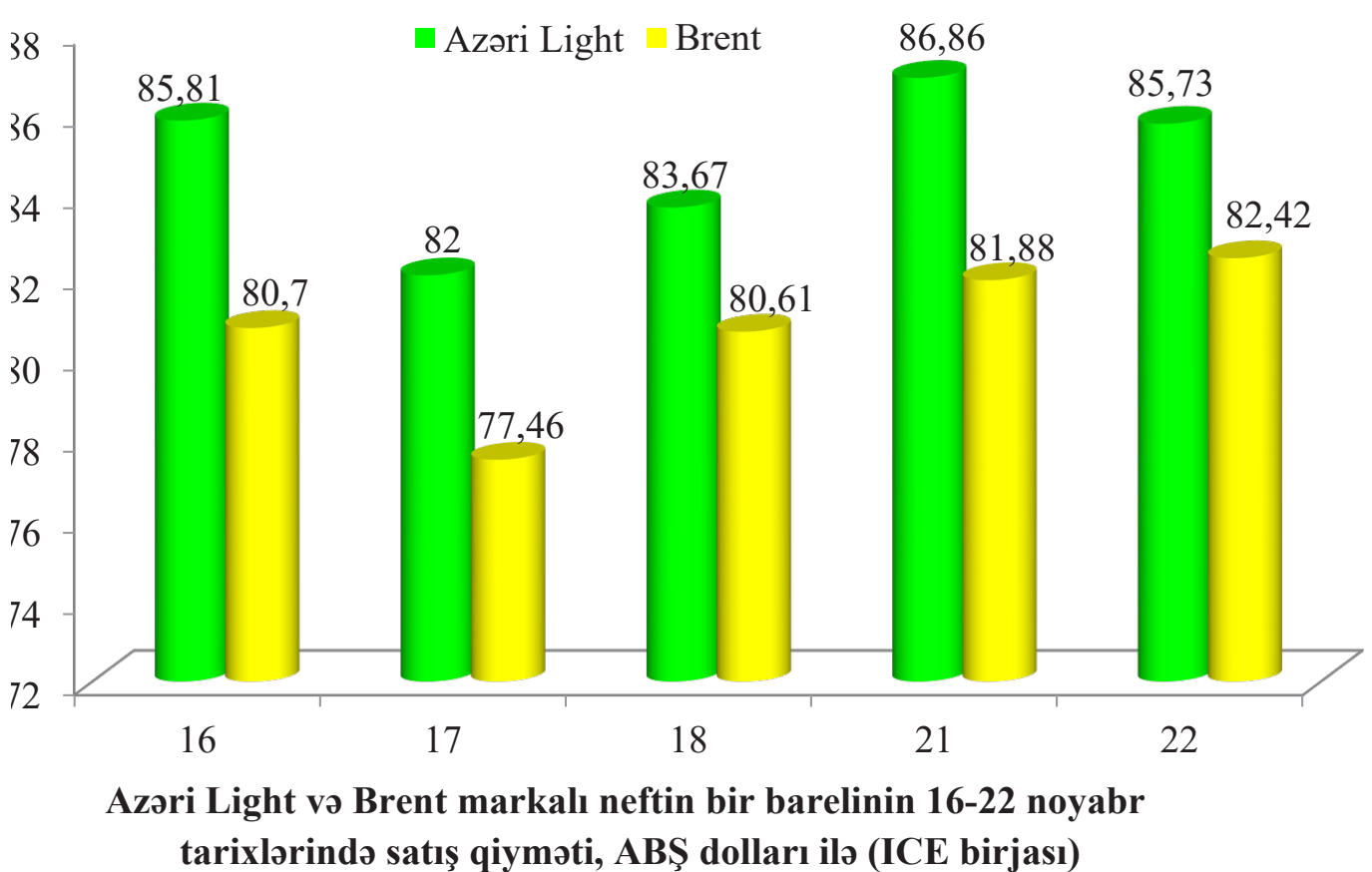

21 noyabr tarixində Mərkəzi Gömrük Hospitalında Bakı SOS Uşaq kəndinin nümayəndələri ilə görüş keçirilib. Görüşdə DGK Tibbi Xidmət İdarəsinin rəis müavini, t.ü.f.d., dos. İsmayıl Əfəndiyev, Mərkəzi Gömrük Hospitalının rəisi - baş həkim Bəxtiyar Musayev, rəis müavini Nabil Seyidov, otorinolarinqoloq Elvin Əzizov, Bakı SOS Uşaq kəndinin direktoru Fuad Ələkbərov, həkim Anjela Əliyeva, Tibbi Xidmət İdarəsinin Elmi Təcrübi Tədris Mərkəzinin mütəxəssisi Şəhla Mirzəzadə və digər nümayən-

dələr iştirak ediblər. Tədbirdə Dr.Bəxtiyar Musayev bildirib ki, Dövlət Gömrük Komitəsinin Tibbi Xidmət İdarəsinin Mərkəzi Hospitalı və SOS Uşaq kəndləri Azərbaycan Assosiasiyası arasında cari ildə imzalanmış əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində Mərkəzi Gömrük Hospitalının Bakı SOS Uşaq kəndində keçirdiyi növbəti aksiya zamanı səhhətlərində problem aşkarlanan iki uşaq otorinolarinqoloq Elvin Əzizov tərəfindən uğurla əməliyyat olunub. SOS Uşaq kəndinin Bakı filialının direktoru Fuad Ələkbərov

“SOS Uşaq Kəndləri-Azərbaycan” Assosiasiyasının adından Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Şahin Bağirova, DGK Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi, Əməkdar həkim Ceyhun Məmmədova və uşaqlara tibbi xidmət göstərən bütün personala dərin minnətdarlığını bildirib, Mərkəzi Gömrük Hospitalına təşəkkürnamə təqdim edib.

Dilarə Zamanova, Mərkəzi Gömrük Hospitalının PR mütəxəssisi

İqtisadçı ekspert: Maqşud Quliyev

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Məhşis Əhmədov, Müşfiq Atakişiyev, Bəyalı Atəşov, Zəhid Məmmədov, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəşad Balayev, Abbas Əliyev

www.iqtisadiyyat.com

Redaksiyanın ünvanı: Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: +99412 566 09 60
Faks: +99412 514 14 27
Mühasibatlıq: +99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. “İQTİSADİYYAT” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnməmiş, “Azərmedia” MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 1500